

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۲۷) بهمن ماه ۱۳۵۳

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
  - ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : مهندس فرخ - مهندس بدیعی - تژده - سراج الدینسی - میر آقا صادقی .
  - ۳ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به معاملات زمین و ارسال به مجلس سنا.
  - ۴ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به کنوانسیون وین در باره روابط کنسولی .
  - ۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون مزایا و مصونیت های مأموریت های مخصوص .
  - ۶ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان .
  - ۷ - تقدیم دو فقره لایحه ۱ - لایحه الحاق تبصره ۶ بماده ۳۱ قانون خدمت وظیفه عمومی
  - ۱ - لایحه اصلاح عنوان آئین نامه اجرایی قانون
- استخدام موقت و بازنشستگی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری کشور به ۱ - تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۸ - لایحه تأمین اعتبار مورد نیاز سال ۱۳۵۵ طرح شماره ۱۱۱۰۳۲۰۱ ساختمان ها و تأسیسات و تجهیزات نیروی زمینی شاهنشاهی ، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر .
- ۹ - تقدیم لایحه الحاق ۲ تبصره بماده ۱۲ و یک تبصره بماده ۱۰ قانون نوسازی عباس آباد ، به وسیله آقای عالیمراد معاون وزارت کشور .
- ۱۰ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران .
- ۱۱ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به شمول قانون مجازات اخلاص کنندگان در غرضه دام و توزیع گوشت در باره اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن .
- ۱۲ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : احمد - احمدی -

دانشین آموزش گار - اخلاقی - دکتر امینی - ایلخانی پور -

مرضی بهادری .. دکتر سعید بهادری - دکتر بجعی

به بهانی - دکتر حبیب بهبهانی - مهندس پروشانی - پیمان -

دکتر توانا - دکتر جزایری - حیدری - امیر علم خیزیه -

دکتر خطیبی - ذوالفقاری - دکتر راد - رامید - ضیاء

رضوی - صائب - دکتر فضل الله صدر - صدیقی زاده -

دکتر صوفی - دکتر ضیائی - عبدالحمید طباطبائی -

طباطبائی دیبا - عزیز مرادی - دکتر عسکری - مهندس عطائی -

دکتر غنی - فیصلی - کسرابی - دکتر کفائی - مافی - دکتر متین - دکتر مدنی - ملک آفضلی - مجید موسوی - دکتر نایبی - نیکپور - دکتر وزیری - طرفی - اوحدی .

غالبین مریض - آقایان : دکتر رهنوردی - کریم بخش سعیدی - کاسمی - محدث زاده - موقر - مهندس نظمی - خانم سعیدی .

۲ - بیانات قبل از دستور - آقایان : مهندس فرخ - مهندس بدیعی - تژده - سراج‌الدینی - صادقی .

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای فرخ تشریف بیاورید .

مهندس فرخ - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست همکاران ارجمند بدو میلاد مسعود حضرت امام محمد باقر علیه السلام را بعموم شیعیان ایران و جهان تبریک و تهنیت عرض میکنم (احسن) . بطوریکه استحضار دارید هفته گذشته ساختمان سدرضا شاه کبیر و قسمتی از طرح‌های عمرانی خوزستان مورد بازدید اعضای کمیسیون نیرو قرار گرفت این نکته را لازم میدانم معروض بدارم که اعتبار و ارزش این بازدید بالاتر و والاتر از بازدیدهای مشابهی بود که در فرصت‌های گذشته انجام میشد زیرا این بازدید با حضور جناب آقای مهندس

ریاضی ریاست معظم مجلس که استاد مسلم و پایه‌گذار علوم سد سازی و آبیاری مدرن در ایران میباشند و جناب آقای دکتر وحیدی وزیر محترم نیرو که با مساعی چندین ساله خود سهم بسزائی در پیشرفت طرح‌های عمرانی استان خوزستان داشته و دارند انجام گرفت مقدماً اجازه فرمایند به این نکته اشاره کنم که با توجه به قلت میزان نزولات آسمانی در ایران و اینکه در طبقه بندی که از این لحاظ در دنیا انجام میشود کشور ما معمولاً جزء مناطق خشک و یا نیمه خشک محسوب میگردد و با در نظر گرفتن اینکه هر اندازه هم که در زمینه علوم آبیاری مجهز شویم بسبب محدودیتی که از لحاظ آب داریم هیچوقت قادر نخواهیم بود کلیه اراضی قابل کشت ایران را که در حدود ۴۰ میلیون هکتار تخمین زده میشود زیر کشت مطمئن آبی قرار دهیم . و با قبول این واقعیت که بسبب افزایش سریع جمعیت تنها گسترش

طرح‌های تولید محصولات کشاورزی و مواد دامی و صنایع وابسته و پروردن محصولات غذایی در آینده میتواند جوابگوی نیاز مندیهای جمعیت کشور ما باشد و با شرایطی که باختصار اشاره شد شرط گسترش طرح‌های تولیدی و ایجاد صنایع وابسته بهره برداری کامل از منابع آب‌های موجود میباشد لذا هر اندازه در زمینه سد سازی و مهار کردن رودخانه‌ها و ترویج علوم آبیاری و بهره برداری کاملتر از منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی بیشتر سرمایه گذاری بشود رفاه و آسایش مردم وطن ما در آینده بیشتر تأمین خواهد بود . خوشبختانه از روزیکه رهبر عالیقدر ملت ایران شاهنشاه آریامهر زمام امور کشور را بکف با کفایت خود گرفتند به این امر مهم و حیاتی کشور توجه کامل مبذول فرموده و میگردانند بطوریکه کلیه شرکت‌های آبیاری که در گذشته و در نقاط مختلف کشور تأسیس گردیدند بدون استثناء با برخورداری از عطیه ملوکانه کار خود را آغاز نمودند و این عنایت و توجه موجب شده است که تاکنون ۱۲ سد عظیم مخزنی در نقاط مختلف کشور ساخته شده و در حدود ۶۰۰ هزار هکتار اراضی مستعد کشور را زیر کشت آبی مطمئن قرار گرفته و مقدمات ساختمان سایر سدهای مخزنی نیز یکی پس از دیگری فراهم گردیده و میگردد . و بالاخره

ملی کردن منابع آب و بهره برداری کامل از آب‌های کشوره بعنوان اصل دهم انقلاب شاه و ملت از طرف رهبر انقلاب ایران اعلام گردید .

استان خوزستان با شکرستان ایران منطقه مستعدی است که دارای حدود یک میلیون هکتار زمین قابل کشت و پنج رشته رودخانه‌های بالنسبه پر آب مثل کارون - دز - مارون - کرخه و هندیجان میباشد . سدرضا شاه کبیر که مورد بازدید قرار گرفت بعنوان دومین سد عظیم مخزنی در ۶۵ کیلومتری مسجد سلیمان روی رودخانه کارون بنا شده است .

ساختمان سدرضا شاه کبیر که هم اکنون آخرین مراحل عملیات اجرایی را طی میکند از نوع بتونی دوقوسی با ارتفاع ۲۰۰ متر و طول تاج آن ۳۸۰ متر است .

این سد دارای سرریز : Spilway روباز با دریچه

قطاعی میباشد و میزان حداکثر ظرفیت تخلیه آن ۱۶۲۰۰ متر مکعب در ثانیه است .

نیروگاه این سد دارای چهار توربین مولد نیرو هر یک با ظرفیت ۲۵۰۰۰۰ کیلووات است که جمعاً یک میلیون کیلووات برق تولید مینماید .

حجم آب ذخیره شده در دریاچه سد که مساحت آن ۵۵ کیلومتر مربع خواهد بود ۲۹۰۰ میلیون متر مکعب میباشد ساختمان خطوط انتقال نیروی سد با ظرفیت ۴۰۰ کیلووات هم اکنون در چهار مسیر اصفهان - حمیدیه - اهواز - اراک در دست اجرا است .

ساختمان سد انحرافی کتوند برای آبیاری ۳۸۰۰۰ هکتار اراضی کتوند - عقیلی و دیمچه در دست اجرا میباشد با ساختمان سد دوم و سوم کارون اراضی شعبیه بمساحت ۲۴۰۰۰ هکتار و میان شوشتر ۳۴۰۰۰ هکتار و اراضی شمال اهواز ۷۴۰۰۰ هکتار زیر کشت آبی قرار خواهد گرفت .

آقای مهندس خدیوی مدیر عامل سازمان آب و برق خوزستان و سایر همکارانش با تلاش پی گیر در دل کوه‌های سترک و بهمنه دشت‌های وسیع خوزستان مشغول خدمت هستند تا خوزستان آباد آباد تر گردد و شکوه و عظمت تاریخی دیرینه اش را باز یابد .

با اغتنام از فرصت بچند نکته اشاره کرده عرایض را خاتمه میدهم همانطور که استحضار دارید دولت بعثی بغداد که مورد تنفرا کثرت ملت عراق میباشد با اعمال غیر انسانی خود ناراحتی و نگرانی برای ملت عراق بخصوص برادران کرد زبان آن کشور فراهم کرده وعده کثیری زن و بچه پیر مرد و پیر زن را آواره کرده اند بترتیبی که خانه و کاشانه خود را ترک کرده و بکشور ایران (که با تفضل الهی و رهبرهای شاهنشاه آریامهر و از آنجا که هر گامی که برداشته میشود در جهت تحکیم مبانی صلح جهانی و تأمین رفاه و آسایش جامعه بشریت است کشور ما ملجاء اقتصادی و پناهگاه مطمئنی برای سایر ملل شده است) (صحیح است) پناهنده شده اند . موجب کمال سربلندی است که در چنین شرایط بحرانی اقتصادی جهانی کشور ما توانسته است به پناهندگان بی پناه کرد عراق پناه داده و موجبات آسایش آنان را در اردوگاههایی که با

مساعی شیروخورشید سرخ ایران تدارک دیده شده است فراهم نماید (صحیح است) دولت بعثی بغداد امانت تجاوز و اعمال خلاف موازین خود را بمرز ایران کشانده و گناه بیگانه مزاحمت برای سربازان و مرز داران دلیر ایران فراهم مینماید . استحضار هر بار که قصد تجاوز بمرز ایران را داشته اند با حذت و شدت هر چه تمامتر از طرف سربازان و مرز داران شجاع ایران تجاوز آنها منکوب شده است . من یقین دارم دولت بعث بغداد که اعمال غیر انسانی اش مورد تنفرو از جارا کثرت ملت عراق میباشد نمی تواند عمر طولانی داشته باشد (صحیح است) و پیش از هر کس ملت برادر و شریف عراق تکلیف این گروه غاصب و متجاسر و از خدای خیر را تعیین خواهد کرد .

مطلب دیگر اینکه مترصد بودم از اقدامات دولت جناب آقای هویدا در مورد تدارک و تأمین مواد غذایی مورد نیاز عمومی از قبیل شکر و گندم و برنج و غیره که انصافاً فراوان و در بعضی موارد به نرخ بین المللی در اختیار مردم قرار داده است تشکر و سپاسگزاری نمایم . بدون شك این بهترین رویه است که عموم مردم بتوانند از رشد اقتصادی و افزایش درآمد دولت بهره ور شوند . و پایه مستحکمی است برای استقرار هر چه بیشتر عدالت اجتماعی که همواره اوامر مؤکد از طرف رهبر عالیقدر ملت ایران در مورد آن شرف صدور یافته است .

پاییز گذشته که برای انجام امور مربوط به محل و سازمان کشاورزان شهرستان سنقر رفته بودم واقعاً مردم از لحاظ گندم مورد نیاز خوراک و بذر در مضیقه بودند و خشک سالی موجب شده بود که مطلب از حد مضیقه گذشته به نوعی نگرانی شدید عمومی تبدیل شده بود گویا اینکه اطمینان‌هایی بمردم داده میشد و بخصوص مردم ناظر بودند که جناب آقای سمعی استاندار پرکار و پرتوان و همکاران نشان ناپاسی از شب جلسات چندین ساعته با مسئولین امر در استان داشته و برای رفع مشکل غله تلاش پی گیر دارند معذالک مردم نگران بودند ولی خوشبختانه طولی نکشید که دولت به بهترین وجهی مشکل غله را حل کرد و بحد کفنی گندم و آرد در اختیار مردم قرار گرفت خود را وظیفه دار میدانم از مساعی دولت و جناب آقای استاندار کرمانشاهان و سایر مقامات این استان

که در اجرای اوامر مطاع ملوکانه دائر به حل مشکل غله و تأمین رفاه و آسایش عمومی تلاشی مستمر و پیگیر داشتند تشکر و سپاسگزاری نمایم (احسن).

در خاتمه از اقدامات عمران شهری و روستائی از قبیل ساختمان - بیمارستان - اسفالت راه سفر - کرمانشاه - نصب دستگاه بهره برداری از امواج تلویزیون شروع عملیات اجرائی شهرک ها در مناطقی که خاصیت جذب جمعیت دارد و اجرای سایر طرحهای عمرانی که در شهرستان سفر انجام گرفته است تشکر میکنم و از جناب آقای وزیر راه و ترابری که در پیشبرد طرحهای عمرانی استان کرمانشاهان سهم بسزائی دارند توقع دارم مقرر فرمایند ۱۵ کیلومتر بقیه اسفالت راه سفر - کرمانشاه را که بسبب شروع سرما متوقف گردیده است پاسپری شدن فصل سرما انجام دهند و اسفالت این راه را از طریق داشتی بلاغ که در روی محور همدان - سنندج واقع شده و در حدود ۶۰ کیلومتر است ادامه دهند زیرا علاوه بر اینکه شهرستان سفر بانهران ارتباط مستقیم پیدا میکند راه الترناتیوی خواهد بود برای محور کرمانشاه - اسدآباد - همدان - تهران و در موقع زمستان چنانچه اختلالی در گردنه های اسدآباد و آوج پیش بیاید و سائط نقلیه می توانند براضی از محور کرمانشاه - بیستون - سفر - داشتی بلاغ - همدان - ساوه - تهران که عاری از هر گونه عوارض است استفاده نمایند.

هم چنین وظیفه خود میدانم که از عنایات خاص شاهنشاه در باره اعطای پاداش سالانه بفرهنگیان که توسط هم مسلك جناب آقای هویدا در اصفهان اعلام و در جلسه دیشب هیئت دولت اعتبار آن تأمین گردید سپاسگزاری نموده از اقدامات دولت حزبی که به خواسته های همه طبقات مردم توجه دارد تشکر نمایم (احسن - احسن).

رئیس - آقای بدیعی بفرمائید.

مهندس بدیعی - جناب آقای رئیس همکاران گرامی در چند روز قبل توفیق حاصل شد که بانفاق نمایندگان اهواز بحوزه انتخابیه مسافرت نمائیم و از نزدیک شاهد احساسات غرور آمیز میهنی اهالی محترم اهواز و عشایر غیور خوزستان بودیم در هر اجتماعی که حاضر میشدیم استدعا داشتند مراتب انرجار و تفرأهالی

اهواز و عشایر دلیر خوزستان را از عملیات و تظاهرات کودکانه دولت یعنی عراق بعرض رسانیده و همه جان در کف آماده اند که تحت فرمان شاهنشاه آریامهر در حفظ خاك میهن عزیزمان خون خود را نثار نمایند و باین باوه گوئیها و تظاهرات کودکانه خاتمه دهند و هر روز میگذرد چهره ریاکارانه یعنی بیشتر برای جهانیان مشهود میشود و هیاهو و جنجال این باوه گویان در جهان کوچکترین اثری نداشته و جهانیان بخوبی واقف هستند که ملت ایران تحت رهبری شاهنشاه بیدار بخت خود با قدمهای استوار بدروازه های طلائی تمدن بزرگ نزدیک می شود.

(صحیح است.)

در مدت اقامت در اهواز توفیق حاصل شد که بانفاق نمایندگان محترم اهواز از دانشکده و تأسیسات جدید دانشگاه جندی شاهپور بازدید بعمل آوریم خرسندم که در ساحت مجلس شورای ملی بعرض برسانیم که دانشگاه جندی شاهپور با فعالیتی که تحت سرپرستی والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالی هیئت امنای دانشگاه جندی شاهپور میشود و بر اساس برنامه مدون راه پیشرفت را با سرعت می پیماید و با فعالیت یکی از مردان فعال و دانشمند که ریاست دانشگاه جندی شاهپور را دارند هر روز دانشگاه مزبور بموقفیت جدید نائل میشود و کارکنان دانشگاه مزبور خرسند هستند که از امر رهبر عالیقدر خود را بخوبی اجرا مینمایند زیرا شاهنشاه آریامهر در یکی از بازدیدها مانند همیشه فرمایشات گوهر باری راجع با اهمیت دانشگاه جندی شاهپور فرمودند:

اهمیت دانشگاه جندی شاهپور بچند لحاظ است در وهله اول اگر این دانشگاه از قدیمترین دانشگاه جهان بشمار نمرود مسلماً از کهنسالترین مؤسسات آموزش عالی دنیا است بعلاوه دانشگاه در خوزستان یعنی آن نقطه از خاك ما قرار دادگه مهد تمدن ایران و ایران زمین و پایتخت هخامنشی و سلسله های مهم شاهنشاهی ایران بوده و در عین حال این دانشگاه در استانی واقع است که باید در آینده نزدیک یعنی تا بیست سال دیگر بصورت پیشرفته ترین و آبلاترین و غنی ترین نقاط ایران و جهان در آید و بتواند جمعیتی بالغ بر ۱۰ میلیون نفر را بخود جلب کند و بالاخره روشن است که دانشگاه باید با اقتضای

موقع خود نقش رو بتزاید و در تشمع فرهنگ و پیشرفت ترقیات ایران در خارج از مرزهای ما ایفا کند (صحیح است) خرسندیم که بعرض برسانیم که مسئولین و کارکنان دانشگاه جندی شاهپور با الهام از افکار بلند شاهنشاه آریامهر با کوشش خستگی ناپذیری در گسترش دانشگاه اقدام نموده و دانشگاه مزبور با ۴۰۰۰ نفر دانشجو که در دانشکده های - پزشکی - علوم - کشاورزی - علوم تربیتی ادبیات علوم انسانی - علوم - بیمارستانی - اقتصاد علوم اجتماعی - آموزشگاه عالی پرستاری مشغول آموزش و پرورش در مدرنترین لابراتوارها و کتابخانه ها بوده و از بهترین وسائل و مؤسسات رفاهی دانشجویان برخوردار میباشند و بعلاوه و انضباط مخصوص دانشجویان بتحصیل مشغول میباشد و دانشجویان پزشکی از دوما مرکز پزشکی بیمارستان جندی شاهپور با ۳۰۰ تخت خواب و مرکز پزشکی بیمارستان گلستان با ۴۰۰ تخت خواب استفاده مینمایند و بزودی ساختمان بیمارستان ۸۰۰ تخت خواب اهواز شروع میشود و در سال آتی بتحصیل دانشکده فنی بازشته های خاص که تاکنون در ایران سابقه نداشته و دانشکده تربیت بدنی فعالیت خود را آغاز مینماید.

نکته ای را که لازم میدانم با اطلاع برسانم نظم و ترتیب و آرامش بی نظیری است که در این دانشگاه وجود دارد و استادان و دانشجویان دوشادوش هم برای پیشرفت دانشگاه بفعالیت مشغول هستند و دانشجویان با صمیمیت فوق العاده در این دانشگاه بفرامین علم و دانش مشغول هستند و از اینکه تحت رهبریهای شاهنشاه آریامهر بهترین وسائل برای تحصیل آنان فراهم است سپاسگزار میباشند (احسن).

در این مکان مقدس سیاس بی کران مردم خوزستان را به پیشگاه شاهنشاه آریامهر و والا حضرت اشرف پهلوی معروض داشته امیدواریم که با شوق خادمین صدیق دانشگاه مزبور دانشگاه جندی شاهپور بموقفیت های بیشتری نائل گردد. (احسن)

جای تأسف است در چنین شرایطی دیده میشود که در تهران يك دانشجوی دانشکده فنی تحت تأثیر تلقینات بیگانه پرستان و خرابکاران برای خلع سلاح مأمور پلیس اقدام میکند و چندین خرابکار و خائن دیگر تا این چنین

افراد جنایت پیشه همصدا میگردد هر روز عده زیادی از پدران و مادران که فرزندان آنها در دانشگاههای کشور بتحصیل اشتغال دارند مراجعه کرده و از تحریکات و اقدامات نابخردانه این قبیل دانشجویان که مسلماً مغز آنها شستشوداده شده شکایت دارند و میگویند فرزندان نشان با عشق و علاقه زیاد برای تحصیل بدان دانشگاه بروند و این جنایت پیشه گان با ایجاد تشنج در محیط دانشگاه مانع ادامه تحصیل آنها هستند و آنها از دولت و اولیای دانشگاه خواسته اند که بهر صورت امکان دارد جلوی این قبیل اقدامات خرابکارانه را بگیرند تا فرزندان آنها بتوانند از این فرصت مناسب استفاده کرده در محیطی آرام بتحصیل ادامه دهند (صحیح است) در اینجا لازم میدانم بسکوت و بی تفاوتی بعضی از مسئولان دانشگاهها اشاره کرد و از آنها خواسته شود که بمسئولیت خود که تعلیم و تربیت فرزندان این کشور میباشد بیشتر توجه کرده محیط امن در دانشگاه ایجاد کنند تا وقت دانشجویان و ثروت مملکت بخاطر تحریکات چند خرابکار و ماجراجو تلف نگردد. در پایان با استفاده از فرصت خواسته های مردم شهرا اهواز بعرض میرسد.

۱- راه خرمشهر باندیشك با عرض کم و ترافیک سنگین هر روز باعث تصادفات جانگدازی میباشد و در چند روز قبل شاهد از بین رفتن تمام مسافرین يك اتوبوس بودیم از وزیر محترم راه و ترابری مردم درخواست دارند که در تعریض جاده مزبور دستور عاجل صادر فرمایند ضمناً برای کم کردن ترافیک راه مزبور مقرر فرمائید که راه اهواز و آبادان که در دست ساختمان است در اتمام راه مزبور تسریع شود.

۲- شهرا اهواز که در چند سال اخیر یکی از مراکز صنعتی شده و با گسترش سریع شهر مواجه گردیده و شهرداری باند داشتن امکانات مالی و فنی نمیتواند پاسخ گوی نیازمندهای اهالی باشد مردم تقاضا داشتند که بشهر اهواز دولت جناب آقای هویدا توجه مخصوصی فرموده و برای نیازمندهای فوری که تقدیم میشود دستور لازم صادر فرمائید.

۳- کشاورزان حومه اهواز استدعا داشتند که بواسطه نداشتن وسائل نقلیه کافی نمیتوانند سبزی و از

جمعه کاهوی خود را بیازار عرضه نمایند و حتی در مزرعه کاهوی ۲ کیلومتری ریال عرضه میشود از جناب آقای صدیقی وزیر تعاون و امور روستائیان تقاضا داشتند که مقرر فرمائید سازمان تعاونی شهر و روستا در خرید سبزی و کاهو بقیمت عادلانه اقدام فرمائید. (احسن)

اینک فهرست احتیاجات فوری و آبی شهر را با اعتبار لازم بعرض میرساند و استدعای توجه فوری نسبت به خواسته‌های حوزه انتخابیه را دارد.

۱- تجدید آسفالت ۴۳ خیابان شهر طبق فهرست ضمیمه ۸۵۸۸۰۰۰۰ ریال.

۲- جدول سازی و آگوسازی خیابانهای شهر ۲۴۸۸۸۴۰۰۰ ریال.

۳- آگوسازی - جدول گذاری و آسفالت کوی زیتون ۹۰۰۰۰۰۰۰ ریال طبق برآورد دفتر مهندسی.

۴- ادامه بلوارسازی دوطرف کارون در محدوده شهر ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۵- تعریض خیابان کیکوس بمنظور تسهیل در امر ترافیک ۱۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۶- احداث اتوبان جاده سخیریه ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۷- تکمیل دیوارسازی ساحلی دوطرف رودخانه ۲۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۸- تکمیل آگوسازی فعالی شهر که بایستی وسیله اداره کل آبادانی و مسکن انجام شود ۳۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۹- احداث پل پنجم ۳۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۱۰- بازپرداخت دیون شهرداری ۳۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۱۱- زیرسازی و آسفالت خیابانهای خاکی و جدید الاحداث ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

۱۲- تقویت شرکت اتوبوسرانی جهت خرید اتوبوسهای لازم ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.

رئیس - آقای تژده بفرمائید.

تژده - جناب آقای رئیس - نمایندگان محترم امروز روز خجسته و فرخنده ژاندارمری کشور است در

بیست و هفتم بهمن ماه سیال یک هزار و سیصد شمسی در چنین روزی فرمان مبارک سردار توانای ایران اعلیحضرت

رضاشاه کبیر سازمان ژاندارمری کشور تشکیل شد و وظیفه دار داز طرف خود و ملت عزیز ایران با کمال خضوع و خشوع از درگاه خداوند بزرگ استغاثه نماید که روان پاک و تابناک آن فرمان روایی بزرگ و نابغه نامی ایران که جز سعادت و ترقی تعالی ملت ایران آرزوئی نداشتند با ائمه اطهار محشور و در بهشت برین جایگزین سازد (احسن) در این مکان مقدس در مقابل نام با عظمت و اندیشه واراده توانای سردار بزرگ ایران که بعد از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ روحی تازه بکابد ناتوان و ضعیف ملت ایران دمید سرتعظیم و تکریم فرود آورده و درود بیحد و حصر خود و ملت را بروان پاک و تابناکش نثار می نماید (احسن).

اعلیحضرت رضاشاه کبیر با اراده ای آهنین و عزمی راسخ و با نیروی خارق العاده ای که از چنین وطن دوستی و مین پرستی شدید سرچشمه میگرفت در ایجاد امنیت و تشکیل ارتش نوین و توسعه و تعمیم فرهنگ و تأسیس دانشگاه و برانداختن ملوک الطوائفی و تباهی و یغیگری و هزاران اقدامات و اصلاحات دامنه دار در جمیع شئون از قبیل احداث راه آهن سراسری ایران و صنعتی کردن کشور و پیشرفت و ترقی کشاورزی ایران و کوتاه کردن دست استعمار و استثمار همت گماشت و ایران نو را بنیان گذاری فرمودند و با قلبی پر از آرزوهای بزرگ برای سعادت و خوشبختی ملت ایران مین عزیز را ترک فرمودند ملت ایران از فداکاریها و خدمات ارزنده و درخشان اعلیحضرت رضاشاه کبیر در راه مجد و عظمت شاهنشاهی ایران قدردانی و حق شناسی نموده و نسبت بخاندان جلیل سلطنت و مین عزیز تا پای دادن جان تا ابد وفادار خواهد بود. (احسن).

شکر و سپاس خداوند بزرگ را که فرزند برومندش اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و خاندان نیکو کار سلسله جلیل سلطنت پهلوی بکلیه این آرزوهای بزرگ در طول سلطنت پرافتخار خود با تلاش شبانه روزی و رهبری خرمندانانه جامعه عمل پوشانیدند (صحیح است) و خود بهترین نمونه و سرمشق وطن پرستی و مین دوستی میباشند هم اکنون ژاندارمری کشور که تحت رهبری خرمندانانه اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مدیاریج ترقی و تعالی خود را بحد کمال رسانیده است می مجهز بودن

بسیار و برگ و تجهیزات و جنگ افزار های مدرن و آخرین مدل و با قدرت روحی و ذاتی نظامی و اراده ای پولادین مرزهای پهناور کشور عزیز را شب و روز حفظ و حراست نمایند و مسئول حفظ امنیت در قراء و قصبات و روستاهای کل کشور میباشند و وظائف اداره امور و وظیفه عمومی و مبارزه با قاچاقچیان بعهده ژاندارمری است (صحیح است).

ژاندارمری کشور برای بیشتر به ثمر رساندن انقلاب و حفظ هر گونه منافع مادی و معنوی و حیثیت ملت ایران با صبر و متانت و استقامت جان بر کف و گوش بفرمان فرمانده تاجدار خود اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر آمادگی هر گونه فداکاری و جانبازی را دارد (احسن) ملت ایران بخود می بالد و احساس افتخار و غرور میکند و از خدمات پر ارزش و فداکاری ژاندارمری کشور حق شناسی و قدردانی می نماید (احسن).

زهی افتخار با فرمان و درجه داران ژاندارمری کشور که خدمات صادقانه آنان مورد رضایت خاطر خطیر ملوکانه واقع و به عنایت و مرحمت اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مباهی و مفتخر گردیده اند بآنان تبریک و تهنیت میگویم.

ایمان و علاقه ای که در افسران و درجه داران و افراد ژاندارمری کشور مشاهده میشود همه حاکی از عشق به شاهنشاه و رضایت و خرسندی از جانبازی و فداکاری و استقامت و پایداری در راه عظمت و استقلال شاهنشاهی ایران می باشد (احسن).

ملت ایران از زن و مرد خرد و بزرگ در اجرای اراده زهیر عالیقدر ایران دوشادوش ژاندارمری کشور آماده فداکاری و جانبازی میباشند تا در راه عظمت مین عزیز و شاهنشاهی ۲۵۰۰ ساله ایران جان خود را نثار نمایند.

سرفراز یار نیروی ژاندارمری کشور (احسن).
جناب آقای رئیس نمایندگان محترم اعلیحضرت

همایون شاهنشاه آریامهر نجات دهنده آذربایجان عزیز طراح انقلاب شاه و مردم مبتکر پیکار جهانی بایسواد پیماهد حاکمیت مطلق ملت ایران بر صنعت نفت و رهبر

خرمند و بشردوست ایران در دانشگاه هاروارد مردان پاکدل و زنان شیردل، خدمات ارزنده بیش از یکصد و پنجاه نفر از داوطلبان لژیون خدمتگزاران بشر که همه در سال گذشته بمدت ۸ ماه از نظر تحصیلات بین متخصص و کارشناس در سطح دکتر - مهندس - ماما - دانشجو - بهیار و بهساز بوده اند در عرصه های بابامیر و دهستان کوپن از شهرستان ممسنی که بالهام از اندیشه تابناک و افکار عالیه بشردوستی شاهنشاه عظیم الشأن در بین عشایر قشقایی و ممسنی تجلی کرد بیش از پیش احساسات و عواطف شاه دوستی و مین پرستی اهالی را برانگیخت و همه از جان و دل به رهبر اندیشمند و بشردوست خود شبانه روز دعا میکردند و از درگاه خداوند بزرگ سعادت و سلامت وجود مقدس اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت پهلوی را استغاثه می نمودند بنده نیز از طرف خود و از طرف اهالی این منطقه مراتب سپاسگزاری و حق شناسی فراوان و بی پایان خود و مردم ممسنی را به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر عرضه داشته توفیق همه خدمتگزاران باین مملکت خاصه دفتر مرکزی لژیون و مدیران کل و شرکت کنندگان در این جلسات را مشلت داشته و از خداوند بزرگ آرزو داریم که در راه اجرای منویات مقدس پدیز تاجدار خود باین افتخار نائل گردیم که جان ناقابل خود را با فداکاری و از خود گذشتگی نثار نمایم اینک شرح خدمات داوطلبان بطور اختصار و ایجاز از لحاظ نمایندگان محترم میرساند (احسن).

الف - در عرصه بابامیر مرکز بخش ماهور میلانی
۱- بایجاد یک درمانگاه با داشتن پزشک - داروساز - ماما - آزمایشگاه - بهیار و بهساز و معالجه و درمان و پانسمان و تزریقات بیش از ۱۲ هزار مراجع کهنه بیمار از عشایر منطقه در مدت سه ماه بطور زاینگان و اعزام بیماران شدید به بیمارستان های شیراز (وابسته به دانشگاه پهلوی) همت گماشتند.

۲- واکسیناسیون ۲۷۲۷ نفر از اطفال ۴۳ قریه بخش ماهور میلان و عشایر چادر نشین بوسیله یک اکیپ ۱۶ نفری از دانشجویان انستیتو عالی فیروزگر.

۳- تشکیل کلاس های بهداشتی و آموزشی بهداشت همگانی جهت زن و مرد .

۴- تشکیل کلاس های بهداشت و تنظیم خانواده .

۵- آموزش بهداشت بوسیله فیلم .

۶- تربیت چند نفر از دختران محلی برای بهیاری و ورزیدگی آنان در انجام عمل تزریق .

۷- تشکیل کلاس گلدوزی و گلسازی و خیاطی و آموزش لازم بوسیله داوطلبان اعزامی .

۸- تشکیل کلاسهای تقویتی جهت دانش آموزان تجدیدی (در تابستان) .

۹- تأسیس يك مهدكودك دائمی بوسیله داوطلبان لژیون و خرید وسائل و تغذیه آنان و واگذاری آن بداره تعاون و امور روستاها که هم اکنون يك سپاهی دختر سرپرستی آن را عهده دارد و از سال ۵۳ اعتبار لازم از طرف وزارت تعاون در اختیار آن مهدكودك گذارده شد .

۱۰- بایگیری و اقدامات دفتر مرکزی لژیون اعزام پزشك دائمی جهت درمانگاه بابامنیر .

۱۱- تعمیر درمانگاه بابامنیر و موتور برق درمانگاه و خرید یکدستگاه پمپ جهت درمانگاه .

۱۲- واگذاری وسائل خواب و زیست و آشپزخانه و دارو و وسائل لازم به پزشك پاکستانی که در بابا منیر بنا به تقاضای لژیون استقرار دائمی پیدا کرده است .

۱۳- اقدام به ساختن بنای بخشداری که از طریق وزارت کشور باتشویق مردم در مورد واگذاری زمین بطور رایگان که هم اکنون ساختمان آن خاتمه و از آن استفاده میشود .

۱۴- اقدام بساختن پاسگاه ژاندارمری و خانه جهت ژاندارمها از طریق ژاندارمری کل کشور و تشویق مردم به واگذاری زمین بطور رایگان که اکنون مشغول ساختمان میباشد و بمرحله اجرا و استفاده رسیده است .

۱۵- اقدام جهت لوله کشی قریه بابامنیر که از طریق اداره تعاون و امور روستاها و استانداری که يك میلیون و دویست هزار ریال اعتبار آن تأمین و به محض مساعدت هوا شروع به لوله کشی آن خواهد شد .

۱۶- اقدام به تأمین مرکز برق این بخش که نیروگاه آن ساخته شده و یکدستگاه موتور ۷۵ کیلوواتی نیز است و تا آخر سال شبکه آن برقرار و برق آن تأمین خواهد شد .

۱۷- اقدام به تهیه طرح لوله کشی ۹ قریه از طریق اداره تعاون و امور روستاهای فارس که با اعتبار ۴۰ میلیون ریال که بایستی دفتر کل لژیون موضوع را دنبال نماید .

۱۸- اقدام به ساختن ده دستگاه خانه های سازمانی از طریق وزارت آبادانی و مسکن که موضوع بایستی تا نتیجه نهائی تعقیب شود . تصویب شد و مقدار ۷۵۰۰ مترمربع در اختیار آبادانی و مسکن شیراز گذارده شد .

۱۹- اقدام به ساختن يك دبستان و يك دبیرستان راهنمایی و يك دبیرستان از طریق وزارت آموزش و پرورش که بایستی پیگیری شود تا به نتیجه مطلوب برسد .

۲۰- اقدام به ساختن راه بابامنیر - میشان که وزارت راه پاسخ مساعد داده است .

۲۱- اقدام به تأسیس پست و تلگراف که بایستی موضوع تعقیب شود .

۲۲- اقدام به تهیه طرحی جهت بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی و سیاسی و بهزیستی و بالابردن سطح تولید و درآمد عشایر آن منطقه خاصه در امر حفظ جنگلها و مراتع و احیاء آن و دامداری و دامپروری بوسیله بیش از ۲۰ نفر از کارشناسان و مهندسين داوطلب لژیون که همه از اساتید دانشکده ها بوده اند .

ب- عرصه کوپن

۱- تأسیس يك درمانگاه با پزشك و داروساز و داروی رایگان و ماما و بهیار و درمان و معالجه و تزریقات بیش از ده هزار نفر مراجعه کننده از عشایر ممسنی و بویراحمدی و دره شوری در منطقه کوپن .

۲- تشکیل کلاس های آموزش بهداشتی بوسیله داوطلبان متخصص با نمایش فیلم های بهداشتی و آموزش .

۳- اعزام مددکار اجتماعی در داخل خانه ها و دادن آموزش لازم .

۴- تشکیل ۶ مهدكودك در قراه کوپن علیا و کوپن سفلی و قریه سورنا و حسین آباد و دانسخون و اکبری .

۵- تشکیل کلاسهای خیاطی و کارهای دستی (بافتنی) و گلدوزی و گلسازی .

۶- تربیت دختران محلی جهت مربی مهدكودك های قریه مربوطه .

۷- انجام چندین زایمان غیر طبیعی و سیله مامای داوطلب .

۸- شروع بساختن سره های بهداشتی جهت توالت های منازل و تأمین بهداشت محیط زیست آنان . با آموزش و پیگیری لازم که بوسیله داوطلبان بعمل می آید .

۹- تعمیر مدرسه ۵ کلاسه کوپن و دیوار کشی آن با نصب کلبه شیشه های مربوطه و تأسیس يك کتابخانه در مدرسه و ساختن یکدستگاه توالت بادستوشی .

۱۰- تأسیس دفتر بهزیستی عشایر در دوراهی تورآباد - ممسنی با تعمیر ساختمان که از طرف شهرداری واگذار گردیده است بصورتی درآمده است که محل زیست و زندگی داوطلبان پس از مراجعت از عرصه کوپن میباشد .

۱۱- شروع ساختن یکدستگاه حمام بکمک مردم و لژیون در کوپن .

۱۲- آموزش لازم به ماماها محلی و تهیه کیف مامائی جهت آنان .

در خاتمه بعرض میرساند ، با خدمات ارزنده و فداکاری بی شائبه ای که بوسیله داوطلبان پاکدل لژیون خدمتگزاران بشر برای تأمین رفاه و بهزیستی مردم این سامان شده است تغییرات کلی در روحیه آنان پدید گردیده که برای انجام کارهای اجتماعی و خودیاری و خودکاری بتدریج آماده خواهند گردید .

و اینک با کمال افتخار و غرور بعرض نمایندگان محترم ملت و دولت میرساند اثرات و ثمرات انقلاب شاه و مردم در چند سال اخیر ، تحولات عمیقی در روحیه و زندگی و بهبود اوضاع اقتصادی و اجتماعی و سیاسی اهالی و عشایر شهرستان ممسنی بوجود آورده است که وقتی هر بیننده ای وارد روستاهای این منطقه میشود ، چهره های مردم را

شاد و آثار حیات و عشق و بزرگی و فعالیت و شور و شوق زائندالوصفی به پیشرفت بیشتر و امیدواری بآینده درخشانتر مشاهده میکند زیرا صد در صد جمعیت این منطقه ، کوهستانی و عشایری عموماً کشاورز و از زنجیر اسارت اربابان رهایی یافته اند . توصیف وضع دردناک و اسف انگیز این جمعیت که قبل از انقلاب خون دل میخوردند و از وسائل زندگی محروم بودند ، بسیار تأثر انگیز است که خوشبختانه با اجرای اصل اول انقلاب همه صاحب آب و زمین و شأن و شخصیت و فکر و اندیشه و سایر مزایائی که يك انسان از آن بایستی برخوردار باشد ، گردیده اند . هم اکنون مردم آن سامان به وجود مقدس شاهنشاه خود عشق میورزند و از نثار خون خود در راه عظمت شاهنشاهی ایران و میهن عزیز مضایقه ندارند . افتخار دارم که مراتب حق شناسی و سپاسگزاری آنان را در این ساخت مقدس به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر عرضه دارم اجرای سایر اصول انقلاب بنیاد اجتماعی کهن این شهرستان را دگرگون نموده نه تنها سعادت و رفاه و آسایش و امنیت و بهبود زندگی مردم این منطقه فراهم کرده است بلکه از بلای بیسوادی و جهل و تاریکی بداشتن بیش از پانصد واحد آموزشی (دبستان عشایری ، دبستان روستائی ، دبستان سپاهی دانش ، مدرسه راهنمایی ، دبیرستان ، هنرستان) و داشتن بیش از ۱۸ هزار محصل رهایی یافته اند و هر ایرانی و وطن پرستی احساس غرور می نماید ترویج کشاورزی و تشکیل خانه های انصاف و تأسیس شرکت های تعاونی روستائی و شرکت های تعاونی تولید از اقدامات درخشان و ارزنده است که اثرات و ثمرات بسیار نیکوئی برای مردم آن منطقه در برداشته است .

باعرض مراتب و سپاسگزاری از خدمات انجام شده در مدت چهار سال نمایندگی خود نیاز مند بهای آن منطقه را بعرض کلیه مقامات دولتی و رؤسای سازمان برنامه و بودجه رسانده است و مخصوصاً با آقای پیروز استاندار فارس مشکلات منطقه را در میان گذارده است . همانطور که استاندار فارس هم نظر دارند از جناب آقای نخست وزیر استدعا دارد برای شناخت این منطقه وسیع و کوهستانی و وجود استعداد های بی نظیری که هر يك

موهبت بزرگ الهی است. هیتتی جهت مطالعه اوضاع اقتصادی و اجتماعی و کشاورزی و مزارع و جنگلها و رودخانهها و اراضی مستعد و وضع کارخانه قدمسنی و نیازمندیهای شهری و روستائی تن خطه زرخیز اعزام دارند. تا بررسی نیازمندیهای مردم شاهدوست و میهن پرست این منطقه مخصوصاً از نظر راه و ارتباطات و لوله کشی و بهداشت و گسترش آموزش در روستاها بشود و با امکاناتی که موجود است برای پیشرفت و رفاه مردم طرحی تهیه نمایند و همانطور که آقای پیروز استاندار فارس هم نظر دارند سازمانی بنام سازمان عمران ممسنی تشکیل دهند تا بوضع این منطقه وسیع و پرجمعیت را که اهالی آن تا قبل از انقلاب از کلیه مواهب زندگی محروم بوده اند سرو سامان بخشند در غیر اینصورت با اجرای طرحهای خاص ناحیه ای با مجتمع استانی که بودجه آن بین ۱۱ شهرستان فارس تقسیم می گردد و هر سال یکی دو طرح بیشتر اجرا نمیشود جهش و نتیجه کلی در تحولاتیکه لازم روح انقلاب است در روستاهای آن منطقه حاصل نخواهد شد. و برای سالیان متمادی مانند گذشته اهالی این روستاها از نظر مأمورین دولت در حال استتار و از مزایای انقلاب محروم خواهند ماند.

و نیز از دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا استدعا دارد برای افراد عشایر هر یک بخشی از این منطقه بنام ماهور میلانی که خانه بدوش در نهایت مشقت بیلاق و قشلاق مینمایند طرحی تهیه نمایند که آنانهم از خدمات درمانی و بهداشتی و محل زیست و زندگی و اشتغال استفاده نمایند و از خانه بدوی و چادر نشینی و کپر نشینی و پراکنندگی و تفرقه در اطراف روستاها نجات یابند تا با الطبع وضع اقتصادی و اجتماعی آنان تغییر یابد عشایر چادر نشین این منطقه جز شغل دامداری و کشاورزی دیم فن و حرفه دیگری را آشنا نیستند ندارند و دامداری و کشاورزی آنان بصورت اولیه و زمانهای قدیم است و از این راه در آمدیکه تکافوی هزینه زندگی آنان را بنماید و رفاه و آسایش اکثریت آنان را فراهم نماید حاصل نمیکند در عصر طلائی انقلاب که عموم طبقات مملکت اعم از کشاورز و کارگر و اصناف در نهایت رفاه و آسایش زندگی میکنند و از مواهب اندیشه تابناک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بهره مند و

منتفع گردیده اند يك نیروی انسانی عظیم که دارای هوش سرشار و استعدادی خارق العاده هستند امید است مورد توجه بیشتر قرار گیرند خوشبختانه مانند سایر طبقات دیگر اجتماع افتخار دارند که مورد عنایت خاص و توجه اعلیحضرت همایون شاهنشاه واقع گردیده اند و هر موقع که موکب مبارک ملوکانه بشیر از نزول اجلال میفرمایند در فرودگاه از وضع زندگی و میزان بارندگی و فعالیت کشاورزی و دامداری و پیشرفت آموزش عشایری آنان پرسش میفرمایند افراد عشایر عموماً در هوش و استعداد و ورزشدگی و مهارت در تیر اندازی و سوار کاری سادگی و صداقت روح سلحشوری و میهن پرستی و شاهدوستی و غرور ملی و میهنی بزرگترین مظهر بهترین نیروی انسانی میباشند که همیشه برای مرز بانی و مرز داری و دفاع از استقلال و حاکمیت کشور دوشادوش نیرو های مسلح شاهنشاهی آماده جانفشانی در اجرای منویات مقدس شاهنشاه عظیم الشان و محبوب خود میباشند و بعزت زندگی در آب و هوای سالم کوه پایه ها و محیط آزاد بادبگیر افراد عادی این مملکت از نظر ورزشدگی و دلوری تمایز خاص دارند.

در ۱۲ سال اخیر که ملت عزیز ایران در سایه ثمرات و اثرات انقلاب و خیر و برکت و نعمت وجود مقدس شاهنشاه در جمیع شئون ترقیات عمیق و چشمگیری نموده است بموازات سایر پیشرفت هائیکه در سطح روستاها بعمل آمده مسلماً افراد عشایر هم بی بهره نبوده اند تأسیس آموزش عشایری و تربیت ماماهاای عشایری و همچنین دبیرستان و دانشسرای تربیت معلم و مدرسه حرفه ای عشایری نیز از مواهب و عنایت خاص اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر است که بآنان مرحمت فرموده اند این واحدهای آموزشی در نوع خود بی نظیر و دیدن و بازرسی آن برای هر فرد ایرانی در مملکت لازم است زیرا در تهذیب اخلاق و تقویت نیروی ایمان و تهییج احساسات عالیه میهن پرستی و شاه دوستی و برانگیختن غرور ملی و میهنی دانش آموزان بحدی توجه و تدبیر و اصول پرورش بکار برده شده است که خون پاک هر بیننده ای را بجوش و خروش آورده و احساس افتخار و غرور میکند در اینجا باید از مؤسس و مبتکر و مدیران آقای محمد مهین بیگی که الحق و الانصاف سرباز

میباشد، و یقین دارم هم اکنون هر یک از حضار محترم چند نمونه تاریخی آنرا در ذهن خود مرور میکنند.

اگر بصفحات زرین تاریخ درخشان ایران بنگریم و اندکی دقت کنیم این نکته نیز به اثبات میرسد که ملت ایران به رهبری بزرگان سیاسی و اجتماعی در هر عصر و زمان بمنظور حفظ مواریث ارزنده خود هر گاه آن سرمایه معنوی را که در عین حال ضامن استحکام اهداف سیاسی و اقتصادی و ملی هم بوده است مواجه با مخاطراتی دیده اند جدی و مصمم بمبارزه پرداخته و با شجاعت و شهامت توأم باتدبیر به متجاوزان از هر جهت درس عبرت داده اند (صحیح است).

و حتی فاتحان این مرز و بوم را پس از اندک زمانی با عقل و تدبیر اسیر و ناچار بپذیرفتن خصایل حمیده فلسفه خود ساخته اند، برای نمونه کافی است که صفحات تاریخ قرن پنجم و ششم هجری خود را ورق بزنیم.

آری در نتیجه بزرگواری و فلسفه انسانی این ملت سلیم النفس و اغماض مخصوص ایرانی احیاناً به این نکته برمیخوریم که چه بسا سبکسران مشته شده و پاره را از گلیم خود بیرون کشیده اند. که این قبیل اشتباهات بدون تردید ناشی از قلت عقل یا مسلوب الاراده بودن طرف میباشد. بدیهی است که نادان را میتوان تأدیب

و تنبیه و راهنمایی کرد و احیاناً بخشید و از اشتباهاتش صرف نظر نمود، اما با آنانکه مسلوب الاراده هستند تکلیف روشن نیست و نمیتوان ساخت یا نرمش نشان داده چه آن دسته از گمراهان با علم بزبان و افراد ناشی از اجرای فرمان بازهم چشم بسته فرمان بردارند، کردارشان برای جلب منافع و دفع مضار نیست پندارشان از عقل سلیم بر نمیخیزد گفتارشان از منطق بهره نمیکرد و بیان مافی الضمیر نیست بلکه نوارند و باز گویند آنچه را که بر آنان ضبط کرده اند. و از این قبیلند آن عده مسلوب الاراده و بی هدف که در سایه طاق کسری گرد آمده به تغییر نامهای تاریخ جغرافیایی ایران و ادار شده اند، خلیج فارس را که در کتابهای گذشته آنان با همین اسم درج شده است روزی خلیج البصره و دیگر روز خلیج العربی می نامند نقشه به آنان می کشند و خوزستان فارس و بنادر جنوب و بلوچستان ایران را الاحواض

انقلاب است یسار نمود گر چه همه سازمانها خاصه وزارت آموزش و پرورش و سازمان برنامه آموزش عشایری را کمک و یاری میدهند بایستی بعرض برسانم که هر چه در این راه کمک بشود آینده درخشانی از نظر تربیت جوانانی نمونه و شاخص حتی انسان هائی غیور و شاهدوست در بر خواهد داشت (احسن) ضمناً از جناب دکتر یزدان پناه استدعا دارم بنده نیازمندیهای منطقه ممسنی را طی طرح مبسوطی خدمتشان تقدیم کرده ام بوزارتخانه های مربوط ارسال فرمودند استدعا دارم در مورد استدعای بنده در مورد تأسیس سازمان عمران ممسنی که مورد تأیید جناب آقای فیروز استاندار فارس هست و در مدتی که در لژیون خدمتگزاران بشردر آن منطقه کار میکردم از حمایت بی دریغ ایشان واقعا محروم نبودیم. عنایتی فرمایند که سازمان عمران ممسنی تشکیل شود تا از این راه خدمت بزرگتری بآن منطقه بمردم عشایر انجام دهیم. جاوید باد شاهنشاه پاینده باد ملت ایران از اینکه بعراض بنده توجه فرمودید متشکرم. (احسن - احسن)

رئیس - آقای سراج الدینی فرمائید.

سراج الدینی - جناب آقای رئیس - همکاران محترم.

بطوریکه مستحضر هستید فلسفه اجتماعی ما از زمان باستان بر مبنای سه اصل مهم کردار نیک پندار نیک و گفتار نیک پی ریزی شده است، دانشمندان و رهبران علمی و سیاسی و اجتماعی و مذهبی ایران در طی قرون و اعصار مجدانه کوشش کرده اند که در تطورات افکار و عقاید و روابط اجتماعی و سیاسی مردم این مرز و بوم در هر زمان و مکان آن خمیرمایه اصلی را حفظ کنند و در روابط با داخل و خارج صفات پسندیده ناشی از آن و دینیه مهم موروثی نیاکانرا بکار بندند، این خصایل حمیده و اخلاقیات پسندیده در پیچ و خمهای تاریخ زمان روشنگر راه و راهنمای بزرگان این قوم در هر قشر و طبقه بوده است. تا بتوانند کاروان پیروان خود را بسمتزل سعادت برسانند، فکر میکنم بی نیاز از ذکر مثال برای اثبات مقال باشم چه اولاً وقت اجازه نمیدهد و ثانیاً تمام صفحات تاریخ این ملت شریف مالا مال از امثله زنده

مینامند آبادان را عبادان تلفظ می کنند و می نویسند. اگر چه این صدای استعمار گران نورا که از حلقوم بعثیان باغداد بیرون می آید همه و مخصوصاً هرایرانی میشناسد ، و با علم به اینکه میدانند از این قبیل مطالب نه تنها نتیجه ای نخواهند گرفت بلکه علم لغت و تاریخ و جغرافی مطالب نسنجیده آنان را بخود مردود می شمارد باز هم موجبات تمسخر خود را با بیهوده گویی فراهم می سازند. (احسن).

الغرض بعثیان عراق در باغداد وسایه طاق کسری نشسته و برای اجرای دستور اربابان گوش فرمانند حسب الامر آنان ملت مسلمان عراق را شکنجه می دهند ، به علمای اسلامی اهانت میکنند پیش از يك سوم ساکنان عراق را بجرم کرد و آریایی بودن در آتش تمايلات اربابانشان می سوزانند ، آشوریان و یزدانیان و آرامنه بی دفاع نینوا و سنجار را که هر کدام اقلیتی هستند نابود می کنند ، برادران مسلمان شیعه مذهب عراقی را اذیت و آزار می دهند و علمای دین مبین اسلام را به چوبه دار می آویزند و اعدام می کنند. و قومهای عراق را تحت شکنجه طاقت فرسا قرار میدهند و الغرض هر کس در عراق طوق عبودیت عقلی بگردن نگردد محکوم به فناست . اگر کمی در این باره تأمل کنیم در می یابیم که این عده يك اقلیت بسیار کوچک و مسلوب الاراده هستند که گوش فرمان دشمنان آزادی ملت عراق از ارتکاب هیچ جنایتی روگردان نیستند چه اگر حساب کنیم مجموع این اقلیات ملی و مذهبی و فرق مغضوب دژخیمان بعثی خود اکثریت قاطع ملت شریف عراق هستند، و اگر چه فعلاً بادست خالی در مقابل تجهیزات مدرن قوای استعماری نو قرار گرفته و مقهور مسلم آنان میباشند ، مسلماً تسلیم نخواهند شد و مبارزات پیگیر دلیرانه برادران مسلمان کرد آریایی نژاد عراقی مبین این واقعیت است که ملت عراق مرگ را بر خفت اطاعت آنان ترجیح میدهند ، البکرو یاران تکریتش برای غیر از مارکداران عقلی که تربیت شده مکاتب ضد اسلامی هستند حق حیات قائل نمی باشند در هر نقطه سرزمین پهناور اسلام بوی تفرقه و نفاق و خون و برادر کشی می شنوند برای تشدید آن با جدیت کامل می کوشند ، و نه تنها بخون ریزهای خود در کجیل عراق اکتفا نمی کنند بلکه بتحرکات

مضره و ارسال جنگک ابزار کشتار مسلمین و ظایف محوله را برای ارضای اربابان خود بیچون و چرا اجرا میکنند فرمان آنان مدارس علوم اسلامی را که منافی با پیشرفت اهداف شیطانی دشمنان اسلام بوده و هست و تفتین و آدم کشی و ستم را فرمان قرآن مجید مردود می شمارند و آیین ایسم ها را نمی پذیرند تعطیل کرده اند چه آنان مبلغ احکام الله بودند و این آیات سماوی را تلاوت میکردند . ان الدین عند الله الاسلام الفتنه اشد من القتل ، انما المؤمنون اخوه . احادیث رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم را تعلیم می دادند . المسلم من سلم المسلمون من یدیه و لسانه . لایؤمن احدکم حتی یحب الاخیه المسلم ما یحبیه لنفسه . طبیعی است که این مکتب حنیف نمیتواند با شرارت گمراهان عقلی بسازد .

این نوکران بی اراده به فرمان اربابانشان دستور دادند تا در مقابل آزادی تمام ملل خاور میانه حادثه آفرینی کنند در مرز دولت مسلمان عرب همسایه عراق کویت دست بتجاوز بزنند ، در بلوچستان پاکستان بلوایا فریند . در میان کشورهای عربی تفتین نمایند ، هواپیما دزدان را علیه فلسطینی های جنگ زده که اخیراً بارقه امیدی در افق سیاسی یافته اند تشویق کنند در امور کشور مسلمان عرب سوریه اختلال نمایند ، بمرز های ایران گوا اینکه بی جواب نخواهد ماند تجاوز کنند.

در اینجا لازم میدانم که به این بهانه عجیب بعثیان که آن را دلیل و مجوز بهانه جویی در مرزهای ایران می دانند اشاره کنم . نمایندگان محترم اطلاع دارند که در حدود صد و چهل هزار زن و کودک و پیر مرد کرد آریایی نژاد عراقی در چند اردوگاه در ایران پناهنده شده و ونگهداری میشوند آنان از ترس باران مرگ و آتش و توپ و بمب پس از از دست دادن عزیزان مال و منال و خانه و کاشانه خود ، بملت همزاد و هم دین خود ایران و مخصوصاً فرزندان برومند افتخار آفرین بزرگ سرزمین آریا شاهنشاه آریامهر پناهنده شده اند .

بعثیان سایه نشین باغداد و طاق کسری چه میگویند؟ میگویند بر خلاف موازین بین المللی اخلاق انسانی عواطف و وجدان و فتوت و مروت و مخصوصاً بر خیزان فرزندان آیین مقدس اسلام ایران تمیایست این آوارگان

را بپذیرد چه توقعی؟ فکر میکنم اگر بندای وجدان گوش میکردند نمی توانستند چنین توقعی داشته باشند چه درست این توقع نظیر آن است که ستمگری به خانواده ستم دیده ای بگوید شما نه تنها نباید از حقوق این فرد مقهور من دفاع کنید نباید قلباً هم برایش متأثر باشید و زخمهایش را مرهمی بزنید . و توقع داشته باشد که خانواده اش هم در نابودیش نقشی ایفا کند! باید به این دیوانگان جواب داد که اگر ملت ایران به علت محترم شمردن قوانین بین المللی و نظامات بین الدول نمیخواهد در اصل موضوع دخالت کند نباید متوقع بود که این عمل نابخردانه شمارا هم به دیده تحسین بنگرد و یا بر سینه این فرزندان که از آتش و مرگ گریخته دست برد بگذارد در حالی که میدانند شما مأمورید و المأمور معذور و گرنه چنین توقعی از عقل سلیم و روحیه آزاد بعید است ملت و دولت ایران به رهبری شاهنشاه جلیل القدر خود پیروی از فلسفه ای که از نیاکانش برایش مانده است ، فلسفه ای که از طرف تمام ادیان سماوی و مخصوصاً آیین مقدس اسلام و ندای وجدان انسانی و تمام مکاتب اخلاقی و عقلایی امضاء شده است بدون تردید مؤید من جانب الله می باشد و میتواند تمام نقشه های شما و اربابانتان را نقش بر آب سازد . و از فلسفه انسانی خود هم عدول نکند . (احسن).

در خاتمه عرایض لازم میدانم که از طرف مردم استان کردستان بصفاد من لم یشکر الناس لم یشکر الله از بذل مساعی هم مسلک هویدا نخست وزیر و دبیر کل حزب ایران نوین و همکاران محترمش در هیئت دولت که در اجرای فرامین خاص ملوکانه در مورد امور عمرانی و رفع احتیاجات ضروری استان کردستان قدمهای اساسی و مؤثری برداشته اند تشکر کنم ، از خداوند تبارک و تعالی توفیق روز افزون خدمتگزاران صدیق شاهنشاه آریامهر را که مایه سرفرازی هرایرانی در داخل و خارج هستند خواستارم . متشکرم . (احسن - احسن).

رئیس - آقای صادقی بفرمائید.

میر آقا صادقی - جناب آقای رئیس - همکاران محترم امروز که مجلس از تصویب بودجه سال ۱۳۵۴ فراغت حاصل کرده و مجالی برای صحبت نمایندگان و عرض درد دل موکلینشان بدست آمده است : در عین

اینکه خدمات دولت خدمتگزار شاهنشاه و میهن را از لحاظ اصول تأیید مینمایم بنام يك وکیل اقلیت که وظیفه اش روشن ساختن اذهان مسئولین امر به تسامحات یا خدانکرده اشتباهات آنان است : از فرصت استفاده نموده چند دقیقه ای نظر هیئت محترم دولت و نمایندگان ملت را بنگله گذاری موکلین خود جلب مینمایم :

شهر تاریخی و سرحدی سلماس در سال ۱۳۰۹ به قهر طبیعت و قضای پروردگار دچار ، و باخاک یکسان گردید و هزاران نفر مرد زن و کودک بر اثر زلزله زنده بگور شدند : بخواست الهی و بر اثر همت و اراده مردانه شاهنشاه کبیرا علی حضرت رضاشاه ققید در روی ویرانه های آن شهر خراب شده شهر زیبا و دلگشائی بنا گردید و بنام نامی شاهنشاه آریامهر امروز ولایتعهد آروز : شاهپور نامگذاری گردید و در آروز نقشه ای که پیاده گردید نه تنها برای بخش بلکه برای مرکز شهرستانها و استان نیز منظور گردیده است .

از لحاظ خیابان بندی و وسعت و عرض خیابانها کفاف دهها سال بعد را مینماید ، مردان باهمت و افراد فداکار و شاهدوست و میهن پرست شاهپور زندگی نو آغاز و مصیبت طاقت فرسای گذشته را فراموش و خود را لایق اهل بودن نام مقدس شهر شاهپور معرفی نمودند و آنچه

در قدرت داشته اند در ترمیم گذشته ها کوشیدند : در قضایای شوم سوم شهریور ۲۱ آذر و ۲۸ مرداد ایرانیت و وطن پرستی خود را ثابت و در سنگر استقلال و عظمت میهن عزیز قربانیه دادند و سرعجز و ذلت در پیش بیگانه و بیگانه پرستان فرود نیاوردند ، گذشته از اینکه در این روزها باتمام هم میهنان و آذربایجانیان ارجمند همگام و همصدا بودند ، در روز ۱۷ خرداد ۱۳۲۵ که فرقه پوشالی دمکراتها در اوج قدرت بوده و برای انتزاع دائمی آذربایجان از ایران عریه کشیده و قدرت نمائی میکردند و هر زبانی را که بنام ایران و ایرانیت و تجلیل از مقام شامخ سلطنت بازمیشد بایر حمی قطع مینمودند بعنوان اینکه به تمثال مقدس و مظهر استقلال و سنبیل عظمت میهن و کشور ما شاهنشاه عظیم الشان کوچکترین جسارت و اهانتی شده بود ، دست خالی قیام نمودند ، قربانی دادند و سزای گستاخان را بدست آنها دادند و شخصیت و عظمت روحی و فکری

خود را نشان دادند در ششم بهمن نیز با صمیم قلب و از روی ایمان و عقیده در فراندن شرکت و باصول مقدسه انقلاب شاه و ملت رأی مثبت دادند و املاک خود را در طبق اخلاص نهادند و به پیروی از نیات اصلاح طلبانه رهبر عالیقدر کشور بین کشاورزان تقسیم و جوانان خود را بصرف سبایان انقلاب گسیل داشتند: امروز هم که از آنسوی مرز آذربایجان غربی صداهای ناهنجار و گستاخانه يك مشت اراذل و او بایش بنام حزب قلبی یعنی بگوش میرسد برادران کرد مارا که اکثرآ در میان اکراد ایران اقوام و خویشاوندانی دارند، با قساوت بخاک و خون میکشاند و بمقدسات مذهبی ما و اماکن متبرکه که خاک و تربت آنها را ما مهر نماز خویش قرار داده و مانند توتیا بچشم میکشایم، ویران نموده و درهای رحمت ائمه اطهار راسته و زائیرین را مورد شکنجه قرار داده و دانشگاه مذهبی حضرت صادق را که بیش از هیزار سال سابقه افتخار آمیز دارد منحل نموده و مراجع تقلید و علمای اعلام و طلاب علوم دینی را به حبس و قتل و تبعید تهدید مینمایند.

کلیه اهالی شاهپور یکدل و یک جهت منتظر اجازه و اوامر شاهانه هستند، که بادت خالی و باقلبی پراز ایمان و عقیدت بر سر این بی شرم و لامذهب هایتازند و متجاسرین را بجای خود بنشانند و با صدای بلند عرضه میدارند.

ای مگس عرصه سیمرخ نه جولانگه تست

عرض خود میبری و زحمت ما میداری

(احسنت)

متأسفانه باید عرض بکنم در مقابل اینهمه فداکاری و جانبازی و علاقمندی بمقام سلطنت و استقلال میهن عزیز چنانکه شاید و باید از عنایات و توجهات دولت بهره نبرده و محرومیتها را تحمل مینمایند تا روزی برسد که حرفهای دولت و مسئولین امر و وعدههای غیر عملی جامه عمل بخود بپوشد. اگر به همه بی توجهیهای مسئولین امر درباره موکلین خود اشاره نمایم باید ساعتها وقت گرانهای مجلس را بگیرم و باصطلاح: مثنوی هفتاد من کاغذ گردد: بعنوان مثال و باختصار عرضه میدارم.

در سال ۱۳۴۸ که عطیاحضرت شهبانو با قدم خود شهر شاهپور را مزین فرموده بودند زیبایی شهر و طرز

ساختن آن در سال ۱۳۰۹ و در زمان تاجگذاری رضا شاه کبیر نظر معظم لها را جلب و امر و مقرر فرمودند که شهر شاهپور جزو شهرهای نمونه قرار بگیرد در اینجا منبأ توضیح اضافه مینمایم که هوای شاهپور در تمام آذربایجان از لحاظ سلامت و صافی بی نظیر بوده و حتی مسئولین اگر بدون معالجه چند ماهی در این شهر اقامت نمایند از دست این مرض خانمانسوز خود بخود نجات پیدا می نمایند. و شهری است که از لحاظ موقعیت و مناظر طبیعی می تواند توریستهای داخلی و خارجی را بخود جلب نماید در مورد اجرای امریه شهبانوی مهربان نقشه جامع و تفصیلی شهر طرح گردیده و به شهرداری ابلاغ شده است ولی برای پیدا کردن این طرحها کوچکترین قدمی برداشته نشده است. بودجه شهرداری محل و استانداری که حقاً برای عمران و آبادی حوزه مأموریت خود زحمات بیدریغ متحمل میگردد کافی برای اجرای نقشه هائیکه مورد عنایت و نظر شهبانوی مکرم باشند کفایت نمی نمایند اکنون که دولت با داشتن بودجه کافی و امکانات زاید الوصف بعمران و آبادی کشورهای عقب افتاده دیگر کمک می نمایند جادارد که در مقام اجرای نظرات خیر خواهانه شهبانوی عزیز بودجه کافی در اختیار مسئولین امر قرار بدهند تا موکلین اینجانب از انتظار چند ساله بیرون آیند دیگر اینکه خود جناب آقای نخست وزیر تقریباً یکسال قبل موقعیکه افتخار داشتیم با حضور جمعی ناهار را در خدمت ایشان صرف کنیم راجع به آب مشروب شهر شاهپور که برخلاف هوای آن از سلامت و گوارائی برخوردار نیست فکر اساسی فرمایند و جناب ایشان فی المجلس موضوع را با جناب دکتر وحیدی وزیر محترم نیرو در میان گذاشتند و مؤکداً خواستند که راجع به این موضوع فکر عاجل نموده و مردم شاهپور را به داشتن آب سالم و گوارا شاد و مسرور گردانند و جناب وزیر نیرو قول مساعد دادند متأسفانه باید عرض کنم در عرض این مدت کوچکترین قدمی برای عملی شدن دستور جناب نخست وزیر برداشته نشده است و معلوم نیست که باین زودی هم اقدامی بعمل خواهد آمد؛ در صورتیکه از همت والای شاهانه امروز دهکوره ها و بخش های دور افتاده دارای آب سالم و

تصفیه شده می باشد و محض استحضار اضافه مینمایم که الساعه هیتی مرکب از چند کارشناس آبیاری در آذربایجان غربی و اطراف شهر شاهپور مشغول رفع محظوظات و اشکالات آبیهای شهرهای تابعه آن استان هستند بنام يك نماینده ملت از طرف همشهریهای خود از جناب دکتر وحیدی تقاضا می کنم دستور فرمایند تا کارشناسان از آن استان مراجعت نموده اند در مورد قولی که تقریباً یکسال پیش دادند اقدام و اعتبار لازم برای عملی شدن وعده خود تأمین و حواله فرمایند.

موضوع مهم دیگر که امروز به آن نیاز و توجه کامل دارد موضوع کشاورزی و دامپروری است. اگر ادعا کنیم که قیمت عمده علوفه شهرستانها را تنها شاهپور تأمین مینماید ادعای گزافی و دروغ نخواهد بود الساعه بیش از ۵۰ هزار رأس گوسفند پروراری و صدها هزار رأس گوسفند داشتی در شاهپور تربیت می شود تا بموقع کمبود گوشت کشور را جبران نماید!

ضمن تشکر از زحمات و توجهات مسئولین کشاورزی استان آذربایجان غربی تمنی دارم تارسیدن سیاه بهار اعتبارات بیشتر و علوفه کافی و بذر بهاره در اختیار دامداران قرار بدهند تا دست آنها در تربیت دام و مبارزه با سیاه بهار و سوداگران بازر تر بوده و خدمت بیشتری برای هم میهنان عزیز خود انجام دهند و برای پیشرفت این موضوع که واقعاً جنبه حیاتی دارد طرح اساسی و پروژه کامل کشاورزی و دامپروری را در شاهپور بی ریزی و پیاده نمایند تا همانطوریکه شهبانوی عزیز و ارجمند فرموده اند از این لحاظ نیز که استعداد کافی دارد شهر نمونه محسوب گردد.

در خاتمه با عرض تشکر از جناب آقای وزیر دادگستری که در زمان وزارت ایشان تحرك چشم گیری در سازمان قضائی کشور بوجود آمده و اوقات دادرسی که سابقاً یکسال یا دو سال طول میکشید به دو ماه یا کمتر تقلیل یافته و موجبات رضایت اصحاب دعوا و مراجعین فراهم گردیده از ایشان نیز استدعا دارم به وعده خود عمل و دادگاه بخش شاهپور را به شهرستان تبدیل فرمایند از هر لحاظ شاهپور از ماکو و میاندو آب و نغده که در دوران وزارت معظم له به شهرستان تبدیل گردیده

اولویت دارد و در مرز دو کشور قرار گرفته و عشایر کرد و اقلیت های مذهبی و فرق مختلفه در این شهرستان از عدل و داد مخصوص از خانه های انصاف و شوراهای داوری که بنام عدل پهلوی نامیده میشود برخوردار بوده و انتظار دارم که با تبدیل دادگاه بخش به شهرستان اشخاص برای محاکمه يك منازعه فرسنگها راه را نیموده و در شهرستان دیگر منتظر روز محاکمه نباشند.

درد دل زیاد است! در این جلسه با اعتذار از اطلاع کلام و اتلاف وقت همکاران گرامی به این مختصر قناعت نموده از دولت و وزرای محترم تمنی دارم که بعمل بیش از حرف و وعده، ترتیب اثر بدهند و باز هم عرض میکنم نمی توانم منکر پیشرفتهای بزرگ و باور نکردنی که تحت رهبری و هدایت شاهنشاه خردمند و رهبر عالیقدر کشور ببادست همین دولت عملی شده باشم ولی ذکر نکردن نواقص را نوعی خیانت بخود و موکلین خود میدانم و بقول شاعر:

من آنچه شرط بلاغ است با تو میگویم

تو خواه از سخنم پند بگیر خواه ملال

(احسنت - احسنت)

۳- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به معاملات زمین و ارسال به

مجلس سنا

رئیس - وارد دستور می شویم گزارش شور دوم معاملات زمین مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری طی جلسات متعدد با حضور آقای جابری انصاری وزیر مسکن و شهرسازی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۵۴۱۴۸ مورخ ۱۵/۱۰/۱۳۵۳ دولت راجع به معاملات زمین را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۴۶۷ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای رسیده برای شور دوم مطرح و در جلسه ۲۵ بهمن ماه ۱۳۵۳ با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون راجع به معاملات زمین
ماده ۱۵- از تاریخ اجرای این قانون نقل و انتقال زمینهای بدون بنا یا دارای بنای مستحدثات غیر متناسب با مساحت زمین واقع در محدوده خدماتی شهرها و در شهرکها فقط برای یکبار مجاز است و نقل و انتقال بعدی موکول به ایجاد بنای مستحدثات متناسب با مساحت زمین میباشد.

هرگونه معامله برخلاف مقررات این ماده باطل و ثبت سند آن در دفاتر اسناد رسمی تحت هر عنوان اعم از عقود لازم و جایز ولو از طریق وکالت ممنوع است. در صورت تخلف انتقال دهنده و سر دفتر مسئول به حبس جنحه‌ای از سه ماه تا دو سال محکوم میشوند و سر دفتر علاوه بر مجازات مذکور به انفصال دائم از شغل سر دفتری نیز محکوم خواهد شد. زمین مورد معامله نیز مجاناً برای اجرای طرحهای مربوط به احداث مراکز ورزشی و تفریحات سالم و یا ایجاد فضای سبز در اختیار شهرداری محل قرار میگیرد.

تبصره ۱- معاملات شرطی و رهنی در مورد اخذ وام از مؤسسات اعتباری مجاز برای احداث ساختمان یا فعالیت‌های صنعتی در زمین مورد معامله و همچنین انتقالات بلاعوضی به دولت یا شهرداریها یا مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه مندرج در بند ۴ ماده ۱۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم و نیز انتقالات قهری از نظر ممنوعیت مذکور در این ماده معامله تلقی نمیشود.

تبصره ۲- در مورد انتقالات قهری هرگاه زمین از نظر ضوابط شهرداریها این مالکین قابل تفکیک نباشد یا گواهی شهرداری مربوط فقط برای یکبار دیگر اجازه معامله داده میشود.

تبصره ۳- معاملات وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداریها در حدود قوانین و مقررات مربوط درج‌زیر مشمول ممنوعیت مذکور در این ماده نخواهد بود.

الف - معاملات وزارت مسکن و شهرسازی و سازمانهای وابسته به آن با موافقت وزیر مسکن و شهرسازی برای اجرای طرحهای شهرسازی و شهرک‌سازی و تأمین مسکن و احتیاجات عمومی و انجام طرحهایی که طبق قانون اجرای آن بعداً وزارت مذکور میباشد.

ب - معاملات سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و شرکت‌های دولتی برای اجرای طرحهای مصوب مربوط به خود.

این حکم شامل سازمانها و شرکت‌های دولتی که بموجب قوانین خاص خود مشمول قوانین و مقررات عمومی در مورد آنها موکول بذکر نام آنهاست نیز خواهد بود.

ج - معاملات شهرداریها برای اجرای طرحهای توسعه و عمران شهری و نیز طرحهای تهیه مسکن در صورتیکه بتصویب وزارت مسکن و شهرسازی رسیده باشد.

تبصره ۴- ضوابط مربوط به تناسب بنا و مستحدثات با مساحت زمین در آئین‌نامه اجرای این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۲۵- وزارت مسکن و شهرسازی میتواند اراضی مورد نیاز جهت ایجاد واحدهای مسکونی و سایر احتیاجات رابه‌بهای عادله روز طبق قانون برنامه بودجه کشور از مالکان آن خریداری و بهای آن را تا دو میلیون و پانصد هزار ریال نقد و بقیه را پنج‌ساله با بهره‌ای معادل بهره اوراق قرضه و معافیت از مالیات پرداخت نماید. علاوه از مبلغ نقدی کلیه هزینه‌های سند انتقال را که قانوناً بعداً انتقال دهنده است وزارت مسکن و شهرسازی پرداخت و از مانده طلب انتقال دهنده کسر خواهد نمود.

ماده ۳۵- دولت میتواند اراضی متعلق بخود را که مورد نیاز بخش خصوصی برای اجرای طرحهای مجتمع مسکونی و سایر احتیاجات شهری باشد در صورتیکه طرح مربوط به تصویب وزارت مسکن و شهرسازی برسد با اجازه و اگذاری در مواردیکه ضرورت ایجاد نماید به بهای متناسب با طرح بفروشد. هرگاه مستأجر یا خریدار طرح مصوب را مطابق شرایط قرارداد اجراء ننماید یا اخذ معادل دو سال مال الاجاره و یا کسر بیست درصد از بهای زمین فروخته شده بعنوان جریمه تخلف از شرط اجاره یا انتقال رافسخ خواهد نمود. مرجع تشخیص و احراز تخلف از شرط و همچنین نحوه ارزیابی و پرداخت بهای مستحدثات ایجاد شده در زمین در آئین‌نامه اجرای این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۴۵- کلیه واحدهای مسکونی واقع در محدوده

گزارش شور دوم از کمیسیون مسکن و شهرسازی
 بمجلس شورای ملی

کمیسیون مسکن و شهرسازی در جلسه ۱۷ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای جابری انصاری وزیر مسکن و شهرسازی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری شورا اول لایحه راجع به معاملات زمین را مورد رسیدگی قرارداد و اصلاحات کمیسیون دادگستری را تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون مسکن و شهرسازی - مهندس احتشام شهیدی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای جابری انصاری وزیر مسکن و شهرسازی و آقای طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی شورا اول لایحه راجع به معاملات زمین را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دادگستری را با اصلاحاتی که بعداً مورد تأیید کمیسیون مزبور قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -
 امان‌الله بیگی

رئیس - ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵- از تاریخ اجرای این قانون نقل و انتقال زمینهای بدون بنا یا دارای بنای مستحدثات غیر متناسب با مساحت زمین واقع در محدوده خدماتی شهرها و در شهرکها فقط برای یکبار مجاز است و نقل و انتقال بعدی موکول به ایجاد بنا یا مستحدثات متناسب با مساحت زمین میباشد.

هرگونه معامله برخلاف مقررات این ماده باطل و ثبت سند آن در دفاتر اسناد رسمی تحت هر عنوان اعم از عقود لازم و جایز ولو از طریق وکالت ممنوع است. در صورت تخلف انتقال دهنده و سر دفتر مسئول به حبس جنحه‌ای از سه ماه تا دو سال محکوم میشوند و سر دفتر

خدماتی شهرها و در شهرکها که پس از اجرای این قانون گواهی خاتمه ساختمان آنها صادر میشود از مشمول مقررات قانون روابط مالک و مستأجر مستثنی بوده و روابط مالک و مستأجر در مورد این قبیل ساختمانها تابع احکام قانون مدنی و قرارداد تنظیمی بین طرفین خواهد بود.

ماده ۵۵- اراضی واقع در خارج از محدوده خدمات شهری از تاریخی که جزء محدوده خدمات شهری اعلام و یا اجازه ساختمان یا ایجاد شهرک در آن صادر میشود مشمول مقررات این قانون خواهد بود. هرگاه بر اثر اقدام مزبور در اینگونه اراضی افزایش قیمت حاصل شود، ۷۰ درصد ارزش اضافی بر مبنای ارزش معاملاتی سابق و لاحق وسیله شهرداری مربوط یا سازمانیکه اجازه ساختمان یا ایجاد شهرک را صادر مینماید از مالکین دریافت و صرف ایجاد تأسیسات عمران شهری خواهد شد.

کسانی که مجموع مالکیت آنها از اراضی مذکور بیش از یک هزار متر مربع نباشد از پرداخت ۷۰ درصد اضافه ارزش معاف هستند و در هر حال ۷۰ درصد ارزش اضافی نسبت بمازاد از یک هزار متر مربع محاسبه و دریافت میشود.

ماده ۶۵- از تاریخ اجرای این قانون بکلیه نقل و انتقالات قطعی اراضی بایر واقع بین محدوده خدماتی شهر و محدوده قانونی شهرها برای بار اول دو برابر نرخ مقرر در ماده ۲۱۲ قانون مالیاتهای مستقیم و برای دفعات بعد هر بار دو برابر نرخ قبلی حق تبرع تلقی میگردد. سایر احکام مندرج در متن ماده ۲۱۲ و تبصره آن و ماده ۲۱۳ و تبصره‌های آن در این مورد نیز جاری خواهد بود.

تبصره - منظور از اراضی بایر موضوع این ماده زمین‌هایی است که در تاریخ نقل و انتقال، باغ یا مستحدثاتی طبق ضوابط مندرج در آئین‌نامه ماده ۲۱۴ قانون مالیاتهای مستقیم در آن ایجاد نشده باشد.

ماده ۷۵- آئین‌نامه اجرای این قانون از طرف وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت دادگستری تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران اجراء میشود.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

علاوه بر مجازات مذکور به انفصال دائم از شغل سر دفتری نیز محکوم خواهد شد. زمین مورد معامله نیز مجاناً برای اجرای طرحهای مربوطه احداث مراکز ورزشی و تفریحات سالم و یا ایجاد فضای سبز در اختیار شهرداری محل قرار میگیرد.

تبصره ۱- معاملات شرطی و رهنی در مورد اخذ وام از مؤسسات اعتباری مجاز برای احداث ساختمان یا فعالیت‌های صنعتی در زمین مورد معامله و همچنین انتقالات بلاعوض به دولت یا شهرداریها یا مؤسسات خیریه و هام‌المنفعه مندرج در بند ۴ ماده ۱۸۳ قانون مالیاتهای مستقیم و نیز انتقالات قهری از نظر ممنوعیت مذکور در این ماده معامله تلقی نمیشود.

تبصره ۲- در مورد انتقالات قهری هرگاه زمین از نظر ضوابط شهرداریها بین مالکین قابل تفکیک نباشد با گواهی شهرداری مربوط فقط برای یکبار دیگر اجازه معامله داده میشود.

تبصره ۳- معاملات وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداریها در حدود قوانین و مقررات مزبوط در موارد زیر مشمول ممنوعیت مذکور در این ماده نخواهد بود.

الف- معاملات وزارت مسکن و شهرسازی و سازمانهای وابسته به آن با موافقت وزیر مسکن و شهر سازی برای اجرای طرحهای شهرسازی و شهرک‌سازی و تأمین مسکن و احتیاجات عمومی و انجام طرحهایی که طبق قانون اجرای آن بعهده وزارت مذکور میباشد.

ب- معاملات سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و شرکت‌های دولتی برای اجرای طرحهای مصوب مربوط به خود.

این حکم شامل سازمانها و شرکت‌های دولتی که بموجب قوانین خاص خود شمول قوانین و مقررات عمومی در مورد آنها موکول بذکر نام آنها است نیز خواهد بود.

ج- معاملات شهرداریها برای اجرای طرحهای توسعه و عمران شهری.

د- معاملات شهرداریها به منظور اجرای طرحهای

تهیه مسکن در صورتیکه بتصویب وزارت مسکن و شهر- سازی رسیده باشد.

تبصره ۴- ضوابط مربوطه به تناسب بنا و مستحقات با مساحت زمین در آیین نامه اجرای این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس- در ماده اول نظری نیست؟ آقای دکتر کیان بفرمائید.

دکتر کیان (رئیس کمیسیون مسکن و شهرسازی)- در ماده اول يك اصلاح عبارتی است که تذکر میدهم خواهش میکنم اصلاح بشود در بند ج ماده ۱ نوشته شده معاملات شهرداریها برای اجرای طرحهای توسعه و عمران شهری و نیز این کلمه و نیز اضافه است باید حذف شود. و بعد زیر آن سرسطر باید نوشته شود بند د «معاملات شهرداریها بمنظور اجرای طرحهای تهیه مسکن الی آخر» این جمله «د- معاملات شهرداریها بمنظور اجرای از اول این سطر افتاده است باید اضافه شود.

رئیس- اشتباه چاپی است اصلاح میشود آقای حکمت یزدی بفرمائید.

حکمت یزدی- بنده بسیار خوشوقتم که یکی از لوائح بسیار مفید و یکی از لوائحی که بنده بخاطرم هست در هنگام طرح لایحه بودجه در سال گذشته مفصل صحبت کردم و متقاضی بودم که بفرمایند که ممکن است جلو بورس بازی زمین گرفته شود و واقعاً زمین فقط به مصرف ساختمان یا مستحقات مفید برسد نه اینکه عده‌ای بورس باز شب زمین را بخرند و صبح گاهان از مبالغی ریال، میلیونها ریال بردارند بنده بسیار خوشوقتم که این لایحه در يك قالب صحیح تهیه شده و بطور قطع مورد تأیید نمایندگان هست و بسیار خوشوقتم که مورد تأیید مردم هم قرار گرفته است و واقعاً نتایج و آثار نیکویی هم در اجتماع داشته است (صحیح است) عرایضی که الآن در این ماده میکنم فقط در جهت تصحیح تر شدن این ماده و برای اینکه در مقام اجرا به اشکالی بر نخوریم میباشد و چند مسأله هست که مسلماً بعنوان توضیح و بعلت این است که این اظهاراتی که میکنم در صورت جلسه قید بشود جناب آقای وزیر مسکن هم هستند و اگر مورد تأییدشان قرار میگیرد مسأله حل میشود ذکر عبارت اعم از عقود لازم و جایز و

منجز و معلق تحت هر عنوان باید تمام شقوق عقود لازم و جایز منجز و معلق را شامل باشد چون در قانون مدنی عقود تقسیم شده به عقود لازم و عقود منجز و عقود معلق و باید هم این شقوق را بطور قطع شامل باشد مسئله دوم اعمال حق شفعه است بنده سؤالی دارم که باید روشن شود شریکی حصه مشترك را فروخت آن شريك اعمال حق شفعه میکند مجوریم که سند مجددی بوسیله سردفتر تنظیم کنیم اعمال حق شفعه معامله هست ولی بآن صورتی که ما گفتیم نیست یعنی یا باید بگوئیم در این نوع معامله باب اعمال حق شفعه را در قانون مدنی بسته‌ایم و یا اگر باز است این حق در معامله اعمال خواهد شد یعنی یکدفعه مالکی که حصه مشترك دارد حصه خودش را منتقل میکند به شخص شريك ، او اعمال حق شفعه میکند طبق قانون باید سند مجددی سردفتر بنویسد باید یکی از دو کار را بکنیم یا باید باب اعمال حق شفعه در قانون مدنی در باب زمین را ببندیم یا اگر این باب مفتوح است طبق قانون حق دارد اعمال حق شفعه بکند و وقتی محکمه حکم داد بطور قطع سند مجددی باید نوشته شود پس بطور قطع نظر آقایان هم در این مورد این است که اعمال حق شفعه اشکالی ندارد چون آن بعنوان معامله دوم نیست مسأله سوم در وصیت تمایکی است وصیت تملیکی عقد نیست. در وصیت تملیکی تحقق وصیت بقوت موصی است در آن وقت است که وصیت محقق میشود بطور قطع این مسأله هم منظور نظر آقایان نیست اما آنچه را که بنده اعتقاد نداشتم و معتقد هستم لطمه بکار تان میزند و بعداً گرفتاری ایجاد میکند لایحه دولت در بدو تقدیم بسیار بهتر از این بود که این عبارت بآن اضافه شد. این عبارت آخر ماده که بنده معتقد به حذفش هستم نوشته شده در زمین مورد معامله نیز مجاناً برای اجرای طرحهای مربوط با احداث مراکز ورزشی و تفریحات سالم و یا ایجاد فضای سبز در اختیار شهرداری محل قرار میگیرد. بنده اعتقاد شخصی‌ام این است اجازه میخواهم توضیح بدهم، علت اعتقاد بنده بحذف این عبارت این است که شما برای انتقال دهنده يك مجازاتی قائل شده‌اید. يك مجازات این است که انتقال دهنده از سه‌ماه تا دو سال بحبس جنحه‌ای محکوم میشود و وقتی

که مجازات جزائی قائل شدید دیگر مصادره مال منعی ندارد ما در سیستم قضائی مان کجا مشابه آنرا داریم اگر گفتید شخصی مجرم است مجازات میشود و اگر کسی مدعی ضرر روزیان است مدعی بضرر و زیان و متضرر از جرم عرض حال ضرر روزیان میدهد بمقدار خواسته او در دادگاه، بهمان اندازه محکومش میکنیم (دکتر دادفر- یعنی میفرمائید مثلاً قاچاقچی تریاک به حبس محکوم میشود تریاک را بر گرداندند بصاحبش؟) جناب آقای دکتر دادفر جنابعالی که سابقه قضائی دارید میدانید که این موضوع يك تالی فاسد دارد جواب بنده را بدهید آن وقت بنده پیشنهادم را پس میگیرم، علت این پیشنهاد حذف را باین طریق عرض میکنم به بیند آمدیم شخصی زمین را منتقل کرد بشخص دیگری اولاً میفرمائید این معامله باطل است که حتماً بطلانش باید در یکی از مراجع قضائی ثابت شود بنده هم در جهت پیشنهاد دهندگان ابطال بودم اما چه کسی تقاضای ابطال میکند؟ این مسئله‌ای است که در آیین نامه باید پیش بینی بشود آیا دولت تقاضای ابطال میکند یا متضرر از این معامله باطل؟ این يك مسئله، مسئله دوم بعد از اینکه معامله انجام شد و انتقال دهنده پولش را گرفت و گذاشت نوری جیش پولی دیگر در میان نیست زمین را هم که منتقل میکنید بشهرداری شخص متضرر از این معامله یعنی انتقال گیرنده‌ای که مطلقاً اطلاعی نداشته که این معامله اول است یا دوم رفته در دفترخانه گفته من میخواهم این زمین را بخرم صاحب محضر اغفالش کرده انتقال دهنده هم اغفالش کرده و همچنین انتقال دهنده هم در این میان معسر شده این شخص بیگناه پولش را داده و طرف هم معسر شده چه کسی جبران مافات میکند؟

رئیس- آقای حکمت یزدی اگر کسی مال دزدی را فروخت چطور میشود؟
حکمت یزدی- عرض حال ضرر روزیان بفرش میدهد. قیاس درست نیست آن شخص دیگر معسر نیست اگر يك تالی فاسد پیدا شد که شخص انتقال دهنده معسر شد پول را برداشت و رفت این شخص انتقال گیرنده چطور جبران ضررش را میکند؟ علت اینکه بنده این پیشنهاد را دادم اینست که انتقال گیرنده‌ای که اطلاع از کم و کیف

قضیه ندارد بعداً دچار گرفتاری نشود فقط بفکر او هستیم اما باز مسئله ای را که پیشنهاد میکنم و توصیه میکنم در آئین نامه پیش بینی بشود این است که شما فکر کردید که نحوه انتقال این ملک بشهرداری چگونه است؟ آیا این را که در آئین نامه پیش بینی میکنید نباید در خود قانون پیش بینی می کردید؟ آیا دادستان میآید مال دیگری را منتقل میکند بشهرداری یا خود دولت يك نامه ای بداره ثبت می نویسد که این زمین مال شهرداری است باید در خود قانون پیش بینی بکنید که نحوه واگذاری چیست؟ بهر حال بنده پیشنهاد حذفم را میدهم تصویب شد، فبها و اگر تصویب نشد عرایضم در صورتجلسه منعکس است.

رئیس - آقای سعید وزیرى بفرمائید.

سعید وزیری - بنده هم مثل همه دوستان و همکاران و مثل تمام کسانی که سالهاست امید يك اطاق داشتن را هرگز نتوانستند بر آورده کنند و از مسأله بورس بازی زمین رنج برده اند این لایحه را تجلیل می کنم یقیناً یکی از انقلابی ترین و شجاعانه ترین اقداماتی است که شده است ولی نمیدانم متأسفانه یا خوشبختانه قاعدتاً من میبایستی با آقای نماینده محترم اقلیت دوست عزیزم آقای حکمت شاید بر اساس اقلیت و اکثریت بودن گویا باید مخالفت کرده باشم متأسفانه یا خوشبختانه بنده با این نظر ایشان موافقم و توضیحی میدهم در باره این مسأله واگذار شدن زمین مورد معامله بشهرداری برای مؤسسات خیریه یا ورزشی یا هر چیز دیگر. عرض کنم نحوه قانون نویسی و تصویب قانون جناب آقای جوانشیر مخصوصاً خواستم به بیبنم شما تشریف دارید یا نه؟ که این بحث را بشنوبد خوشبختانه تشریف دارید. قانون نویسی يك فلسفه و يك دید لازم دارد اول میگوئیم قانونی را که تقدیم کرده اید انقلابی است یکی از نیازهای جامعه بوده است که این قانون تنظیم بشود و فوراً هم اجرا بشود این بجای خود برای اینکه مردم خانه نداشتند، خانه نداشتن یکمده زیادی مربوط بچه عواملی بوده است آنرا بررسی نمیکنیم ولی

بهر حال در این رهگذر از زمانی که دولت تصمیم گرفته است بایک اقدام انقلابی این مشکل اجتماعی را حل کند. از دقیقه ئی که این لایحه بمجلس تقدیم شد شور و هیجان زاید الوصفی در میان تمام طبقات مردم، از زمین خواران و آنهایی که با بورس بازی توانسته اند يك نیمچه طبقه ممتازی را بوجود بیاورند پیدا شد غیر از آنها تمام مردم ایران از تقدیم این لایحه خوشحال شدند و بعد تنبیهات و مجازاتهایی که پیش بینی شده است که انتقال دست دوم زمین ممنوع است بسیار صحیح است بقول حقوقدانان برایش تنبیه جزائی قائل شدند یعنی سردتر منفصل میشود معامله کننده زندانی میشود کاملاً صحیح است اما فلسفه واگذار کردن زمین بدیگری چیست؟ فلسفه و منطق واگذار کردن زمین بدیگری بنظر من اینطور میآید، خواهش میکنم اینجا آقای جوانشیر توجه بفرمائید چون وارد يك بحثی میشوم که معمولاً شما هم وارد میشوید البته معنی حرف من این نیست که سایر همکاران توجه نفرمایند عرض کنم این مسئله جنبه قانون گذاری ندارد این را اجازه بدهید عرض کنم که اگر نوعی اخلال در نحوه اجرای این قانون نباشد يك نوعی قیافه انتقام جویانه است ما گفتیم برای دفعه دوم معامله زمین ممنوع است حتماً سردتر باید مجازات بشود، حتماً باید این معامله ممنوع بشود ولی اگر کسی نداند چگونه میشود؟ بنده بنظر میرسد که وقتی قانونی تصویب میشود باید آنقدر روی این مسأله کار بشود آنقدر روی این مسأله مهم که ملت ایران سالها تشنه تقدیم و اجرای این قانون بوده است کار بشود آنقدر باید رموز این قانون و طرز اجرای این قانون بازبان ساده در دسترس مردم گذاشته شود که تمام مردم بتوانند از مزایای این قانون استفاده کنند اگر کسی قانون باین مهمی را نداند اگر يك فرد ملت ایران نداند یعنی از یکی از اقدامات مهم انقلابی غافل مانده است باید بداند و این وظیفه دستگاههای تبلیغاتی انتشارات و دستگاه ارتباط جمعی است اعم از دولتی و غیره که مردم را در جریان این قانون بگذارند. این يك قانون بسیار مهمی است. اما موضوع اینکه زمین را واگذار

میکند بشهرداری برای مؤسسات خیریه این چه جائی از قانون نویسی دارد این در قانون نویسی با از نقطه نظر انقلاب در چه کلاسی قرار گرفته است؟ این را میخواهم عرض کنم که کار انقلابی، کار سلیقه ئی نیست، (احسن) کار انقلابی متناسب با نیازهای اجتماع متناسب با پیشرفت مراحل انقلاب هر چه تند تر هر چه انقلابی تر اما با قدمهای شمرده تر و حساب شده تر بدون اینکه در زیر آن قدمها هیچ ضد انقلابی بتواند پوست خریزه بگذارد (آفرین) در جریان اصلاحات ارضی هم، در اقدام مهم انقلابی اصلاحات ارضی هم مقدور و ممکن بود گفتن اینکه اراضی را ملی بکنیم حرفی بود خیلی تند و انقلابی ممکن بود بدنبال همان حرفها و ایرادهای وارد بر فتوای لیزم، که قرنها خون آشامی کرده بود يك بار هم گفته بشود چندین قرن خون آشامی کرده اید دیگر کافی است و زمین ملی میشود ولی رهبر انقلاب مملکت با درک شرایط زمانی و مکانی مملکت منصفانه ترین و عادلانه ترین و قابل اجرایی ترین روش ها را ارائه کردند (احسن) و در آن شرایط معذرت می خواهم از یاد آوری این مسئله در آن شرایط عده ای بودند که در خانه های نزدیک تهران و نو تهران پارس تشکیلاتی موسوم به کنگره تشکیل داده بودند بنام بازماندگان به اصطلاح جبهه

ملی و حزب توده و ارتجاع سیاه و آنوقت به اصول گانه انقلاب اعتراض می کردند و اعلامیه میدادند که یادمان می آید آن روز همه به عنوان شعار انقلابی تخطئه می کردند امر اصلاحات ارضی را ولی عملی نبود برای اینکه يك شعار بالاتر از آن رهبر انقلاب داده بود که يك شعار تو خالی نبود اندرزی بزرگ حکیمانه بود و آن اینکه انقلاب بزرگ ایران خیر خواه است و حزب توده می خواهد پوست خریزه ول بکند زیر پای انقلاب بنده مقایسه نمی کنم ولی فقط یاد آوری می کنم و یکبار دیگر تکرار می کنم این يك قانون صدک لصد انقلابی است که تمام ملت دنبال این لایحه هستند در ابتدای تقدیم این لایحه هیجان و شور و احساساتی که ملت ایران بخصوص طبقات محروم از خانه یا نگران از تهیه خانه یا نگران از جمع وجود کردن کرایه خانه در تمام شهرهای کشور نشان دادند و به رهبر بزرگ انقلاب دعا گوشه شدند تشکر

کردند و میکنند و این امید در دل اکثریت ملت ایران جوانه زده است که مسئله خانه و مسکن با این حال برایشان حل شدنی است اما فلسفه واگذار کردن زمین واگذار شده به دیگری به عنوان مصادره چیست؟ نه در انقلاب جائی هست که ما اینکار را کرده ایم و نه در قانون گذاری، عرض بنده این بود پیشنهادی که ایشان دادند اگر تصویب شود قانون نه تنها ناقص نخواهد شد بلکه قانون در مظان این نخواهد شد که گویا شدت عمل بحدی است که قانون را از قابلیت اجرایش بکاهد. عرض می کنم اگر تصویب بشود و اگر پیشنهاد تصویب نشود من به عنوان يك عضو حزب بآنچه اکثریت رأی خواهد داد رأی خواهم داد این پیشنهاد اگر تصویب نشود این مطالب در صورت جلسات نوشته خواهد شد که در مجلس این مسئله گفته شد که در این لایحه نه جنبه فرار از فلسفه انقلاب وجود داشته، نه جنبه انتقام جویی و نه جنبه پوست خریزه ول کردن زیر پای لایحه را داشته (احسن) این لایحه باتمام حسن نیت و بادیدگاه انقلابی تنظیم شده و نمایندگان انقلابی ملت پیشنهاد تندتری داده اند و حتماً دولت مجبور است آن را اجرا کند بدون اینکه در عمل احساس کند که باعث و مانع اجرای این لایحه باشد (احسن).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده تصور می کردم همکار

عزیزمان آقای حکمت یزدی وقتی پشت تریبون تشریف آوردند بعنوان نماینده اقلیت، خواهند گفت این لایحه و قانون کافی نیست باید مجلس انقلاب تندتر برود ولی بعکس، دیدم نمایندگان دوره انقلاب پیشنهادی میدهند که به اصل زمین بازی و بورس بازی برای همیشه خاتمه بدهند و ایشان متأسفانه بجای اینکه این پیشنهاد را تأیید بکنند میفرمایند این پیشنهاد لایحه را تضعیف کرده است. لوابح و قوانین انقلابی با تعارف و راه حل های مختلفی که وجود دارد قابل اجرا نیست باید درسند نوشته شود اگر کسی زمین دارد یا احتیاج بساختنمان دارد میتواند زمین را بخرد و ساختمان کند اگر کسی بخواد قلب کند و از راه های مختلف راه پیدا کند و زمین را يك دست و دودست و سه دست معامله بکند این مثل قاچاقچی است با قاچاقچی

چه فرق می کند؟ آن کسیکه قاچاق می آورد و شما کالایش را ضبط می کنید و محکوم می کنید با این آدم زمین باز چه فرق می کند؟ (صحیح است) از مقررات مملکت فراموشی کند این لایحه به مجلس آمده که برای همیشه این راهها مسدود بشود و باو کالت و امثال آن معامله نکنند و وقتی قانونی از مجلس می گذرد و تشریفاتش را طی می کند باید همه مطیع باشند و هیچ کس نمی تواند در یک کشور دموکراسی بگوید از قانون تصویب شده من مطلع نیستم شما که خودتان قاضی هستید میدانید، عده زیادی در دستگاه قضائی مسلماً به شما مراجعه کرده اند و گفته اند از فلان قانون ما اطلاعی نداشته ایم آیا عدم اطلاع یک کسی در دادگاه به شما این اجازه را می دهد که اورا تبرئه بکنید ایداً عنوان کردن این مطلب نباید واقعا راه حل های کوچک به آمده های زمین باز بدهد من نمی خواهم عرض کنم شما آقای حکمت یزدی نظر داشته اید خواستم عرض کنم که اگر پیشنهادی داده شده است برای این است که این کار را محکوم ترو راه زمین بازی را برای همیشه مسدود کند و انگهی در شور اول امکان دادن همه گونه پیشنهادات بود و شما می توانستید پیشنهاد بهتری بدهید هر کسی این پیشنهاد را داده است به عقیده من پیشنهاد خوبی بوده است و می خواسته است این راه را مسدود کند و وقتی مجلس انقلاب یک چنین پیشنهادی را تصویب می کند این مقدمه یک حرکت تندتری است یعنی ما از دولت تندتر هستیم اگر دولت این لایحه را داده است مجلس بایک سرعت تندتری عمل دولت را تأیید کرده است و خواسته است راه فرار را به بندد و مجلس بایک اقدام تندتری این کار را تأیید کرده و برای همیشه راه زمین بازی را مسدود می کند چنانچه در مورد زمین های خارج از محدوده هم باز هم مجلس انقلاب پیشنهاد شدیدتری داده است که اگر زمین خارج از محدوده وارد محدوده شود ۷۰ درصد از اضافه قیمت آن به شهرداری داده بشود چرا تمام خدمات شهری را دستگاه مملکت و با پول مملکت تأمین بکند و عده ای زمین باز استفاده کنند و منفعت بکنند الا تمام شهرداری ها بخصوص شهرداری تهران در این فشار هستند که زمین خارج از محدوده را داخل محدوده بکنند اگر چنین وضعی پیش آمد و زمینی که خارج از محدوده است وارد محدوده

شد این زمین تا ۷۰ درصد اضافه قیمتش بشهرداری داده میشود البته زمین های تاهزار متر معاف از این پرداخت است برای اینکه معتقد هستیم آن هائیکه کمتر از ۱۰۰۰ متر دارند آدم های سزاوار کم هستند اما کسی که ۵۰ هزار متر ۶۰ هزار متر زمین دارد باید این پول را بدهد من فکر می کردم که شما هم معتقدید که اگر کسی ده هزار متر دارد چرا معاف بشود و این نماینده اقلیت است که این قبیل پیشنهادها را باید بدهد ولی اصل فکر که یک فکر منطقی است و فکری در جهت مبارزه بیشتر و شدیدتر و عمیق تر با زمین بازی است من خیال می کنم همه افراد ملت ایران غیر از آن عده ای که ممکن است مقداری زمین داشته باشند موافق باشند این مسئله ای که امروز در مملکت ماعده ای پیدا شده اند که از راه بورس زمین صاحب میلیونها و میلیاردها ثروت شده اند باید برای همیشه باین امر خاتمه داده شود. زمین وسیله ساختمان است امروز قیمت ساختمان چرا اینقدر ترقی پیدا کرده است یکی از مهم ترین عوامل ترقی ساختمان بالا رفتن روز افزون قیمت زمین است بنا بر این امروز خوشبختانه مملکت ما که در سایه رهبریهای شاهنشاه آریامهر به چنین وضع ممتازی رسیده است باید اقداماتی بشود که برای هر فرد ایرانی مسکن مناسب بوجود آید هر کس صاحب مسکن خودش بشود ولی اگر عده ای باشند که بخواهند باز هم زمین بازی کنند و باید اگر در راه های مختلف باین وضع ادامه بدهند که صاحب میلیاردها پول بشوند شما که نمایندگان دوره انقلاب هستید نباید تأیید کنید که افراد راه حل هایی برای زمین بازی پیدا کنند و باید برای همیشه به این مسئله خاتمه داده شود من نمی خواهم بگویم لایحه کامل است ولی لایحه ای است که دولت مطالعه کرده است و مجلس بررسی کرده است و باین نتیجه رسیده است. بنده انتقال این زمین ها را شهرداری کاربندی نمیدانم بلکه کار صحیحی میدانم چون کسانی هستند که راه حل هایی پیدامی کنند چنانچه تا بحال هم که کرده اند با تمام اقداماتی که شده است عده ای به صورت مختلف از همه کوره راهها استفاده کرده اند از حواشی چنین لوایح انقلابی استفاده میکنند و خودشان را نجات میدهند و از این مقررات هم فرار کرده اند پس اگر امروز این راه حل پیدا شده است و این پیشنهاد شده است که

تندتر از لایحه دولت است ما باید با تأیید این پیشنهاد کاری کنیم که عده ای باین فکر نیفتند که از راه های مختلف بخواهند اثر این لایحه را خنثی کنند. فراکسیون پارلمانی ماصدر صدا با این لایحه موافق است و امیدواریم که دولت در اجرای این لایحه موفق بشود و ما بتوانیم واقعا خانه بهتر و بیشتری برای همه افراد ملت ایران فراهم کنیم (احسن - احسن).

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - بنظر من معمولا یک کاری را که دیر شروع میکنیم فرصت هائی را که از دست میدیم مثل آدم خواب رفته ای که بعد از بیدار شدن باتندی و حرکت میخواهد غفلتش را جبران کند اقدام میکنیم اما باید ببینیم این تند و حرکت تا کجا منفعت دارد و تا کجا ضرر، معامله یک زمین خریداری دارد و فروشنده ای و محضری که این محضر باید مورد اعتماد مردم باشد در معامله اگر محضر دار تخلف کرد اشد مجازات باید برای او در نظر گرفته شود چون اگر انشاء الله من و شما و دیگران بتوانیم زمین یا خانه ای بخریم به اعتماد آن محضر دار و سند رسمی است پس در این مرحله هر چه قدر شدید اجرا کنید ما موافقیم فروشنده بقصد سوء استفاده بقصد منفعت و بقصد کلاه برداری از خریدار می آید برخلاف قانون یک زمین را عرضه میکند و میفروشد این خریدار به اعتماد محضر شما که مجری همه قوانین است و حتی استعمال هم میکند ملکی را میخرد بعد معلوم میشود این ملک را فروشنده با تبانی محضر دار معامله دوم است که کرده معامله فسخ میشود و ملک را میدهد بشهرداری ولی خریداری که پول پرداخته دستش بکجا بند است؟ آقای دکتر المونی اگر کسی خانه ای یا زمینی میخواهد بخرد باید بروید در تمام روزنامه ها و رادیوها اعلام کند که دولت بیا و بمن بگو این معامله خلاف است یا نه معامله دوم روی آن شده یا نشده؟ از جهت منافع عموم موافقیم که هر کس سوء استفاده کرد به اشد مجازات برسد ولی یک آدم بی اطلاع که بانگاه صحت عمل سردفتر که یک مرجع قانونی است پول پرداخت کرده چه کسی پول او را میدهد؟ فروشنده که پول را گرفته و رفته و احتمالاً ادعا میکند که پولی ندارد زمین هم که مصادره

میشود معامله هم یک فسخ میشود سردفتر را هم هر طور میخواهید مجازات کنید ولی ترتیبی هم برای جبران ضرر و زیان خریدار بدهید تکلیف خریدار را روشن کنید که وقتی ملکی را میخواهد بخرد از کدام مقام بپرسد؟

دکتر المونی - قانون مدنی تکلیف کسی را که خسارت دیده روشن میکند.

فرهادپور - ما وقتی یک قانونی را داریم میگردانیم و میدانیم تالی فاسدش چیست چرا فکری برای آن نکنیم همانطور که مقام ریاست فرمودند در مورد خرید مال دزدی و واسطه ای مثل محضر رسمی دولتی در بین نیست امضاء محضر رسمی دولتی بمنزله ثابت بودن و صحت معامله است شما اینجا یک محضر رسمی دولتی را واسطه قرار میدید در صورتیکه یک خریداری که میخواهد زمینی را بخرد عمل این صاحب دفتر را قبول ندارد از کی برود بپرسد آن مقام را بگوئید.

دکتر المونی - تا از ثبت اسناد استعمال نشود زمینی معامله نمی شود.

فرهادپور - پس معلوم میشود که ثبت اسناد هم ممکن است استعمال غلط بدهد والا اگر استعمال درست داده بشود که معامله خط نمی شود وقتی معطله خط با استعمال از ثبت اسناد هم وجود داشته باشد بایستی ضرر خریدار که در معامله از طریق قانونی متضرر شده بکفایتی جبران شود. این مطلب در این لایحه مشکلاتی ایجاد میکند که بعد از این هر کس بخواهد زمینی بخرد نمیداند از کدام مرجع باید برود بپرسد که آیا معامله روی این زمین صحیح است یا نه؟ یک مرجعی را مشخص بفرمائید که خریداران بروند بپرسند (یک نفر از نمایندگان - در سندش منعکس است) اگر در سند منعکس است پس فرض معامله مکرر نیست فرض معامله مکرر در این است که خریداری با استعمال دروغین با گواهی غلط محضر دار مجبور شده است پولی را بپردازد یک چنین معامله ای را بفرمائید چطور خواهد شد؟

رئیس - آقای دکتر علومی بفرمائید.

دکتر رضا علومی - در پیروی از منویات مبارک شاهنشاه آریامهر، رهبر انقلاب بزرگ شاه و ملت،

لایحه ممنوعیت معاملات زمین (بیش از یکبار) ، لایحه ای انقلابی است که دولت حزبی هم مسلک هویدا به پارلمان تقدیم داشته و در پرتو مکانیزم حزبی و همکاری دولت و مجلس، بصورت يك لایحه بسیار مترقی تجلی گر اندیشه های انقلابی است : (احسن) در این لایحه، اهم اهداف عبارت است از :

۱ - مبارزه با زمین بازی و مبارزه با سودجوییهای ضد انقلابی زمینخواران و در راه تأمین اهداف اقتصاد سالم انقلابی ایران .

۲ - اعلام بطلان معاملات بیش از یکبار و تأمین ضمانت اجرای دقیق طبق تکنیک صحیح پارلمانی (صحیح است).

۳ - مجازات تبهکاران ، فروشنده متخلف ، سردفتر متخلف و معاونین و شرکاء جرم .

۴ - تحویل زمین به شهرداری ، زمینی که موضوع عمل خلاف قانون بوده و بحق باید طبق قانون مصادره شود .

از لحاظ مبارزه با زمین بازی در منطق انقلاب شاه و ملت و با توجه به مبانی اساسی عدالت اسلامی که الهام بخش اصول انقلاب شاه و ملت است در برابر اصل تسلط ، اصل لاضرر و لاضرر فی الاسلام نیز اصل مسلم اسلامی است . بنابراین مجرم و بزهکاری که نسبت به اقتصاد سالم انقلابی تجاوز می کند ، طبق قانون مجازات می شود و بطور کار سودجویانه او گرفته میشود . (احسن) انقلاب ایران اجازه نمیدهد که سودجویان ، سلامت اقتصادی جامعه انقلابی ایران را متزلزل کنند . انقلاب ایران ، بهمان کیفیت که در مورد اصلاحات ارضی و سایر اصول انقلاب بطور قاطع عدالت اجتماعی را تأمین کرد امروز هم يك آرمان ملی و يك خواست عمیق ملت ایران را در پرتو رهبری خردمندانه شاهنشاه ایران ، تحقق می بخشد امروز را برای پارلمان ایران ، روز افتخار آمیزی میدانم و تبریک به دولت حزبی هم مسلک هویدا در تقدیم این لایحه میگویم (صحیح است - احسن) اما از نظر بطلان ، بعد از تقدیم لایحه ، بنده و دوست عزیز آقای دکتر دادفر و جمع دیگری از نمایندگان پیشنهاد کردیم ، بطلان معامله دوم ، در لایحه اضافه

شود . تشکر می کنم که دولت در این مورد موافقت کرد و لایحه با ضمانت اجرای انقلابی و قاطع به مرحله تصویب نزدیک میشود .

علاوه بر بطلان ، موضوع مجازات فروشنده ، علاوه بر مجازات سردفتر و شرکاء و معاونین جرم نیز در لایحه اضافه شده که از نظر تکنیک اعمال مجازات ، گناهکاران از مجازات فرار نکنند .

ساقی بیجام عدل باده ده تا گدای

فرصت نیاورد که جهان پر بلا کند

عدالت اجتماعی امروز جامعه انقلابی ایران ، پرتو افکنی جهانی دارد و در پرتو استمرار انقلابی ایران ، امروز با زمین بازی و هر نوع سوء استفاده مبارزه میشود .

اما در مسئله واگذاری زمین مورد تخلف و مورد جرم بشهررداری که در ماده ۱ پیش بینی شده در پاسخ نمایندگان اقلیت عرض میکنم آقا بمجرم پاداش بدهیم؟ خیر ، حتماً مال مورد معامله نقلی باید در تصرف شهرداری و در کادر استفاده عامه مردم قرار گیرد . منطق انقلاب منطق مستحکمی است . لیس للانسان الاماسی (احسن) منطق انقلابی تلاشهای منطقی و مشروع را در همه شئون و رشته ها تشویق میکند اما دو نوع سوء استفاده و خاک بازی و زمین بازی را محکوم مینماید .

مورد سوم مجازات تبهکاران است . در منطق انقلاب ایران بفرموده رهبر انقلاب شاهنشاه آریامهر ، هر نوع آزادی در ایران تأمین است جز آزادی خیانت - (احسن) .

خائن به هر نوع نهادهای سالم جامعه ایران ، حمله به اقتصاد سالم ایران ، حمله به آموزش ایران با دادگستری ایران ، مجازات میشود و در این لایحه مجازاتهای لازم پیش بینی شده است و لایحه ، انقلابی ، مستحکم و مبین عدالت اجتماعی انقلابی ایران است . دیگر خاک بازی در ایران محکوم شد . همه باید دنبال کار صحیح و مولد و مفید اقتصادی در رشته های صنایع و کشاورزی و خدمات باشند (صحیح است) با اقتصاد سالم و رشد بیش از ۴۰ درصد یعنی رشد اول در جهان امروز ، دیگر اقتصاد سالم مسا اجازه خاکبازی و سوء استفاده نمیدهد و

بررسیهای دقیق و پژوهشهای عمیق خوب آثار اقتصادی و اجتماعی این لایحه قوی و منطقی و انقلابی دولت را نشان خواهد داد .

اقتصاد انقلابی ایران هر تلاش مفیدی را تسهیل میکند تشویق میکند . دولت برای هر تلاش مثبت و مفید سرمایه گذاری میکند .

ولی قانون و منطق انقلاب ایران خاک بازی و سوء استفاده را محکوم کرده و میکند و خواهد کرد . استمرار انقلاب ایران از منطقیهای اساسی انقلاب شاه و ملت است و بحکم همین منطق سوء استفاده چنان مجازات میشوند (صحیح است) و اما در خصوص تحویل زمین به شهرداری بنده مخصوصاً در این مورد همسخن با ریاست محترم فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین طرفدار حفظ این قسمت از ماده ۱ لایحه هستم و عقیده دارم که متجاوز به قانون کسی که از طریق غیر قانونی و غیر مشروع در کار نقلی و غیر قانونی وارد شده باید زمین او بفتح شهرداری و برای کارهای عمرانی در اختیار شهرداری ، قرار گیرد لذا فراکسیون ما به قسمت اخیر ماده ۱ نیز مانند سایر قسمتهای لایحه با کمال افتخار رأی خواهد داد و بنده با پیشنهاد حذف قسمت آخر ماده لایحه نمیتوانم موافق باشم زیرا اندیشه و روش همه ماسربازان انقلاب تأیید لوائح مفید انقلابی است نه حذف قسمتهای لازم . لذا با عرض تبریک به دولت حزبی هم مسلک هویدا ، در تقدیم این لایحه پیروزی روزافزون دولت حزبی را در خدمت شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ شاه و ملت خواستارم (احسن) .

فرهادپور - این چه جور جواب است؟ اینکه جواب ما نشد .

رئیس - آقای شیخ الاسلامی بفرمائید .
شیخ الاسلامی - بنده بطور مختصر راجع به ایرادی که همکاران محترم فرمودند توضیح عرض می کنم بیشتر بحث راجع به این مسئله بود که اگر کسی برخلاف مقررات قانون معامله ای انجام داد و خریداری يك چنین زمینی که نباید بخرد خرید ، تکلیفش چیست همانطور که گفته شد اصولاً در سند مالکیت ، تاریخ معامله ، جناب فرهادپور منعکس است هر کس باید مراقب این مسئله

باشد که وقتی میرود مذاکره میکند برای خرید زمین سندش و تاریخش را نگاه کند که آیا بعد از تصویب قانون ، انتقال و معامله ای روی این سند بوده یا نبوده اگر بوده که تکلیفش روشن است و نباید چنین معامله ای بکند اگر کسی برخلاف مندرجات سند و برخلاف مقررات قانون عالماً و عامداً معامله ای بکند و بعد عنوان بکند که نمیدانستم شما چه دلسوزی می کنید پولش هر چه شد ، شد این یکی ، دوم فرض این باشد که این شخص عالم نیست نمیداند بنده يك سؤالی دارم در شرایط فعلی و قبل از تصویب این قانون اگر کسی مرتکب جعل سند مالکیت متعلق به زمین جنابعالی شد و بعد فروخت به دیگری پولش را نمی گرفت سند را جعل کرده و مالک این ملک نبوده ملک که از بد شما خارج نمیشود ، ملک مال شماست تکلیف پول آن خریدار چه میشود می رود دادخواست می دهد عرض حال میدهد علیه فروشنده و از او مطالبه می کند .

فرهادپور - در معامله زمین باطمینان محضر رسمی اقدام به خرید زمین میکند .

شیخ الاسلامی - اجازه بفرمائید اگر کسی رفت و چنین عملی مرتکب شد خریداری که عالم نبوده و نمیدانسته که این سند معمول است دادخواست میدهد و پولش را مطالبه می کند در اینجا هم عیناً همینطور خواهد شد و این يك بدعت تازه ای نیست و تکلیف يك چنین معاملاتی را قانون روشن کرده و مسئله خیلی روشن است در این مورد هم اگر معامله برخلاف مقررات قانون شد این معامله باطل است خریدار میتواند به دادگستری مراجعه کند دادخواست بدهد و پولش را بگیرد نگران معسر شدن او هم نباشید چون در سایر موارد هم امکان معسر شدن هست و بطور کلی میخواهم این را عرض کنم با مجازات هائیکه در این لایحه پیش بینی شده بنده اطمینان دارم کسی حاضر نمیشود يك چنین ریسکی بکند و معامله ای برخلاف قانون انجام دهد و هیچ سردفتری حاضر نمیشود چنین خطری را قبول کند و چنین معامله ای را ثبت کند و هرگز چنین چیزی پیش نخواهد آمد ولی پیش بینی این مسئله در قانون ضرورت دارد و ما باید راه فرار از اجرای این قانون را مسدود کنیم و تمام تلاشمان همین بوده آنچه که به نظر ما رسیده تمام راههایی را که امکان داشته ، که راه گریزی از این قانون نباشد کوشش کردیم

به بندیم و مواردی را که احتمالاً ممکن است مشکلاتی پیش بیاید پیش بینی کرده ایم بنابراین این مسئله هیچ نگرانی ایجاد نمی کند. (احسنت).

رئیس - نظر دیگری در ماده اول نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید که عبارت زمین مورد معامله نیز مجاناً برای اجرای طرحهای مربوط الی آخر ماده یک حذف گردد.

با احترام - حکمت یزدی

رئیس - نسبت به این پیشنهاد نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به این پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد نسبت به ماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - وزارت مسکن و شهر سازی میتواند اراضی مورد نیاز جهت ایجاد واحد های مسکونی و سایر احتیاجات را به بهای عادلانه و طبق قانون برنامه و بودجه کشور از مالکان آن خریداری و بهای آنرا تادو میلیون و پانصد هزار ریال نقد و بقیه را پنجساله با بهره ای معادل بهره اوراق قرضه و معافیت از مالیات پرداخت نماید. علاوه از مبلغ نقدی کلیه هزینه های سند انتقال را که قانوناً بعد از انتقال دهنده است وزارت مسکن و شهر سازی پرداخت و از مانده طلب انتقال دهنده کسر خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳۵ - دولت میتواند اراضی متعلق بخود را که مورد نیاز بخش خصوصی برای اجرای طرحهای مجتمع

مسکونی و سایر احتیاجات شهری باشد در صورتیکه طرح مربوط به تصویب وزارت مسکن و شهر سازی برسد با جاره واگذار یا در مواردیکه ضرورت ایجاد نماید به بهای متناسب با طرح بفروشد. هرگاه مستأجر یا خریدار طرح مصوب را مطابق شرایط قرارداد اجرا ننماید با اخذ معادل دو سال مال الاجاره و بیاکسر بیست درصد از بهای زمین فروخته شده بعنوان جریمه تخلف از شرط اجاره یا انتقال را فسخ خواهد نمود مرجع تشخیص و احراز تخلف از شرط و همچنین نحوه ارزیابی و پرداخت بهای مستحدثات ایجاد شده در زمین در آئین نامه اجرای این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵ - کلیه واحدهای مسکونی واقع در محدوده خدماتی شهرها و در شهر کها که پس از اجرای این قانون گواهی خاتمه ساختمان آنها صادر میشود از شمول مقررات قانون روابط مالک و مستأجر مستثنی بوده و روابط مالک و مستأجر در مورد این قبیل ساختمانها تابع احکام قانون مدنی و قرارداد تنظیمی بین طرفین خواهد بود.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵ - اراضی واقع در خارج از محدوده خدمات شهری از تاریخی که جزء محدوده خدمات شهری اعلام و یا اجازه ساختمان یا ایجاد شهرک در آن صادر میشود مشمول مقررات این قانون خواهد بود. هرگاه بر اثر اقدام مزبور در اینگونه اراضی افزایش قیمت حاصل شود، ۷۰ درصد ارزش اضافی بر مبنای ارزش معاملاتی سابق و لاحق وسیله شهرداری مربوط بنا سازمانیکه اجازه

ساختمان یا ایجاد شهرک را صادر مینماید از مالکین دریافت و صرف ایجاد تأسیسات عمران شهری خواهد شد.

کسانی که مجموع مالکیت آنها از اراضی مذکور بیش از یک هزار متر مربع نباشد از پرداخت ۷۰ درصد اضافه ارزش معاف هستند و در هر حال ۷۰ درصد ارزش اضافی نسبت بمزاد از یک هزار متر مربع محاسبه و دریافت میشود.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - از تاریخ اجرای این قانون بکلیه نقل و انتقالات قطعی اراضی بایر واقع بین محدوده خدماتی شهر و محدوده قانونی شهرها برای بار اول دو برابر نرخ مقرر در ماده ۲۱۲ قانون مالیاتهای مستقیم و برای دفعات بعد هر بار دو برابر نرخ قبلی حق تمیر تعلق میگیرد. سایر احکام مندرج در متن ماده ۲۱۲ و تبصره آن و ماده ۲۱۳ و تبصره های آن در این مورد نیز جاری خواهد بود.

تبصره - منظور از اراضی بایر موضوع این ماده زمین هائی است که در تاریخ نقل و انتقال، باغ یا مستحدثاتی طبق ضوابط مندرج در آئین نامه ماده ۲۱۴ قانون مالیاتهای مستقیم در آن ایجاد نشده باشد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - آئین نامه اجرای این قانون از طرف وزارت مسکن و شهر سازی و وزارت دادگستری تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران اجراء میشود.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواش

میکم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای احتشامی بفرمایند.

احتشامی - در مورد این لایحه که مراحل نهائی خود را میگذراند باید بگویم که بطور کلی از لوايح خوب و مفیدیست که تقدیم مجلس شورای ملی گردیده و اگر چه همانطور که اولیای وزارت مسکن و شهر سازی اعلام داشتند ممکن است در تقلیل بهای اراضی داخل محدوده خیلی مؤثر نباشد ولی از بورس بازی و افزایش بی تناسب قیمت زمینی جلوگیری خواهد کرد و این خود موجب امیدواریت و اما نکاتی را که اگر بدان توجه کافی شود در رفع نقص این لایحه کمک خواهد کرد باختصار بعضی نمایندگان محترم میرسانم.

بعنوان مقدمه باید عرض کنم که متأسفانه يك نکته دقیق که شاید با سرنوشت عده زیادی از ساکنان شهرها ارتباط پیدا کند توجه نشده و يك حکم عام صادر گردیده است متأسفانه آماری در دست نیست که روشن شود چه تعداد از ساکنان شهرهای بزرگ دارای قطعات کوچک دویست و سیصد متری در داخل محدوده میباشند که سرمایه زندگی آنان محسوب میشود و اکنون بموجب این قانونی که تمام مردم را با چشم زمین خوار نگرسته شاید نتوانند از قطعه زمینی که در اثر عدم قدرت مالی تا بحال موفق نشده اند در آن خانه بسازند، بعنوان سرمایه زندگی استفاده کنند و ناگزیرند آنرا در اختیار بساز و بفروشها نگذارند.

و اما نکته مهم دیگری که مطلقاً با قانون نویسی تطبیق نمی کند ماده ۴ این لایحه است که بموجب آن کلیه واحدهای مسکونی واقع در محدوده خدماتی شهرها و شهرکها که پس از اجرای این قانون گواهی خاتمه ساختمان میگیرند از شمول مقررات قانون روابط مالک و مستأجر مستثنی میشوند و روابط مالک و مستأجر در مورد این قبیل ساختمانها تابع احکام قانون مدنی و قرارداد تنظیمی بین طرفین خواهد بود.

تا آنجا که من اطلاع دارم اصولاً تنظیم لوايح برای رفع تبعیض و رفاه عمومی است و بجای اینکه در این لایحه مالکان جدید در عداد نور چشمیها در میآیند و

هر بلایی که بخواهند سرمستاجر در می آورند بقول مثل معروف نه بآن شوری شور و نه باین بی نمکی ...

اکنون صاحبان ساختمان های قدیم بموجب قانون مالک و مستاجر محکومند که دست بسته تسلیم مستاجران باشند و فی المثل اگر صاحب خانه ای که از محل اجاره يك طبقه از منزل خود کمبود زندگی خود را تأمین میکند با افزایش هزینه روز افزون زندگی که همه از آن اطلاع دارید محکوم است که دیناری بمال الاجاره نیفزاید و بخورد و دم نزند و نتیجه این شده غالباً ثروتمندان خانه خود را فروخته و باوراق قرضه ملی و یاسهام تبدیل کرده و اجاره نشین شده اند زیرا هم از در دسر مالیات و عوارض نوسازی که بدون توجه باستهلاك خانه قوس صعودی می بیناید و با اینکه شب بخوابد و صبح خانه اش را شهردار محترم مشمول مقررات توسعه معاینه کند و قیمت خانه را هر چه خواست حساب کند و بتدریج بپردازد و هزار مشکل دیگر خلاص میشود و هم باکمال بی انصافی بدون توجه به هزینه زندگی اگر مالک در مقام افزایش اجاره خانه بر آید فوراً پولش را به صندوق ثبت می سپارد. آیات اباحال آماری در دست دارد که نشان دهد چند درصد از مالکان خانه ها هزینه زندگی خود و خانواده هزینه تحصیل فرزندان خود را از محل اجاره خانه بدست می آورند؟ بهر حال بنظر من اگر رفاهیت و آسایش عموم را طالبید باید

این نکات دقیق را مورد توجه قرار دهید و تبعیض تازه ای بین مالکان قدیم و جدید بوجود نیاید. و اما آخرین موضوعی که این روزها مورد بحث قرار گرفته و ضروری میدانم که بعرض برسانم موضوع مسکن فرهنگیان عزیز است که فقط برای اینکه توجه ذات شاهانه باین دسته از مردم زحمت کش و سازنده پی ببریم کافی است که امر به اخیر مظلّم له را برای پرداخت عیدی نوروز فرهنگیان مدنظر قرار دهیم زیرا شاهنشاه حتی هنگام استراحت نیز در اندیشه رفاهیت و آسایش آنان می باشند فرهنگیان اکنون باده مشکل بزرگ مواجهند اول اینکه جناب دکتر المونی فرهنگیان ساکن خیابان هاشمی فریادمی زنند که شهرداری می خواهد خانه ما را خراب کند (دکتر المونی - این مسائل را حزب ما دقیقاً مطالعه کرده و وارد هستیم) البته نتیجه آن مشهود است همکاران عزیز و آنها می گویند در گیر و دار کمبود

شدید مسکن که قسمت اعظم مردم با آن دست بگریبان می باشند شهرداری می خواهد تعدادی از آپارتمان های فرهنگیان را خراب کند و معلمانی را که با هزار مرارت محلی برای سکنی بدست آورده اند، با مشکل مسکن روبرو سازند و اضافه می کنند که با تخریب ۳۸ دستگاه فرهنگیان بسایر ساختمان ها که در جوار آن قرار دارند و به آن متصل هستند آسیب فراوان خواهد رسید و از همه مهمتر اینکه فرهنگستانی که بموجب تصمیم شهردار خانه شان خراب میشود بدون اینکه از پولی که دریافت میدارند بتوانند مسکنی برای خود دست و پا کنند محکومند اقساط بدهی خود را ببنان رهنی بپردازند.

آری تعجب در این است که هنگامیکه این ساختمانها در دست ایجاد بود و مدت چهار سال کار آن بطول انجامید هیچیک از مأموران شهرداری مانع از ساختمان نشدند پس از اینکه آپارتمانها بفرهنگیان تسلیم گردید و در آن مدتی سکنی گرفتند آنوقت شهرداری بفکر اجرای طرح افتاده است.

رئیس - آقای احتشامی فرمایشات جنابعالی مربوط به این لایحه نیست در این لایحه صحبت از ساختمان نیست صحبت از زمین و مسائل مربوط به آن است.

احتشامی - این را هم عرض می کنم صحبت زمین است زمین طرشت رامی خواهند بگیرند و نازی آباد را بدهند مگر زمین شاخ و دم دارد؟ آقای وزیر گفتند این زمین رامی گیریم در اطراف تهران هر جا خواستند خانه به آنها می دهیم.

مشکل دیگر فرهنگیان تعویض زمین های طرشت است که بشدت با آن مخالفند.

آنان می گویند پس از چهار سال وزارت مسکن و شهرسازی در نظر گرفته که زمین های شرکتهای تعاونی مسکن معلمان را در طرشت به چهار قطعه زمینی پراکنده در نقاط مختلف تهران تعویض کند فرهنگیان می گویند در نیمه دوم سال ۱۳۴۹ دومین شرکت تعاونی مسکن معلمان تهران با شرکت ۱۵۰۰ نفر از فرهنگیان تشکیل گردید و برای عضویت در این شرکت خرید يك سهم ده هزار ریالی الزامی بود.

در خرداد ۱۳۵۰ سازمان مسکن با واگذاری زمین

در اراضی طرشت بشرط ساختمان آپارتمان موافقت کرد و در نتیجه ۲۰۰ درصد بهای تقریبی سری اول آپارتمانها یعنی ۷۰۰ آپارتمان از دو سال پیش پرداخت گردیده و بنابه پیشنهاد یکی از بانك ها در پرداخت دوست میلیون ریال وام مورد قبول سازمان مسکن قرار گرفت.

در بهمن ماه سال ۱۳۵۰ قرارداد خرید زمینی بین سازمان مسکن و شرکت تعاونی امضاء شد بموجب آن بیست میلیون و یکصد و یک هزار و بیست و دو ریال بهای آن پرداخت گردید.

در فروردین ۱۳۵۱ سازمان مسکن اعلام کرد زمین طرشت به شرکت تعاونی واگذار شد.

در ۱۵ اسفند ۱۳۵۱ وزیر مشاور و نایب نخست وزیر بوزیر آبادانی و مسکن اعلام کرد که صدور پروانه ساختمان و تأمین آب و برق بلامانع است و اضافه کرد جناب آقای نخست وزیر باین امر موافقت دارند. و در ۲۱ اسفند ۱۳۵۱ وزیر آبادانی و مسکن موافقت خود را با ادامه اقدامات شرکت اعلام داشت و در فروردین ۱۳۵۴ وزیر آب و برق موافقت کرد که آب و برق بانصد دستگاه آپارتمان تأمین شود.

در خرداد ۱۳۵۲ شهرداری پایتخت پروانه ساختمانی را صادر و اعلام کرد که تحویل آن موکول بر رفع ممنوعیت ساختمانی است و در عین حال برای رفع این مشکل شرکت تعاونی از پیشگاه شاهنشاه آریامهر استعفا کرد و او امر ملوکانه صادر گردید و در ۱۵ دیماه سال ۱۳۵۳ آقای نخست وزیر دزطی نامه ای بوزیر آموزش و پرورش اطلاع میدهند که ذات اقدس ملوکانه امر و مقرر فرمودند بجای آپارتمانهای ۴ طبقه آپارتمانهای ۵ طبقه بدون آسانسور ساخته شود و بدین ترتیب فرهنگیان خدمتگزار بایش گرمی و استظهار بمراحم و عنایات خاص شاهنشاه که همواره فرهنگیان را مشمول مرهون الطاف کریمانه خود ساخته اند بایش توانه بسیار محکم به تلاش خود ادامه دادند ولی نمیدانم چرا وزارت مسکن و شهرسازی باتوجه باین سوابق و اقدامات اصولی و مصرانه فرهنگیان از تاریخ ۱۲ بهمن ماه جاری شرکت تعاونی فعلی فرهنگیان اطلاع داده بجای ۴۲۰۰۰ متر مربع اراضی طرشت، ۳۶۰۰۰ متر مربع از اراضی متعلق بسازمان مسکن را که

در ابراهیم آباد نامك و نازی آباد قرار دارد در اختیار فرهنگیان قرار میدهد و من تقاضا دارم وزیر محترم مسکن و شهرسازی در پاسخ نظرات فرهنگیان عزیز اگر دلائلی دارند اعلام فرمایند که بدون جهت موجبات یأس و بدبینی فرهنگیان که از هر جهت درخور و شایسته معاوضت و همکاری می باشند و از چهار سال پیش بیست درصد بهای تقریبی را پرداخته اند فراهم شود.

دیگر عرضی ندارم - از الطافیتان متشکرم (احسن).

رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم لایحه ای که مورد تصویب مجلس شورای ملی واقع میشود من فکر می کنم نسبت به این لایحه همه در اصل مطلب اتفاق نظر داشته باشند چون سالها بود که مسئله زمین بصورت تجارت زمین یکی از مسائل مملکتی بود و دنبال چاره جوئی و راه حل برای رفع این مشکل بودیم این لایحه در عین حال که از لحاظ مواد خیلی کم است ولی از لحاظ کیفیت حائز کمال اهمیت است و از دو جهت این مسئله را حل کرده صرف نظر از بحثی که نسبت به اصلاحات کمیسیون چهار طرف اکثریت و چه از طرف اقلیت شد من حیث المجموع

دو هدف این لایحه را تعقیب کرده یکی آمده زمین را از صورت تجارت خارج کرده و آثار و نتایجش هنوز که تصویب نشده حسوس است همه جا کودک است در حالیکه مسئله زمین به کیفیتی شده بود که زمین هائی که شاید دو قرن دیگر آبادی در آنها پیدا نمیشد اینها را اشخاصی که در بورس زمین وارد بودند قطعه قطعه در روزنامه ها عرضه می کردند و پس انداز های مردم را جذب میکردند به زمین هائی که شاید چند کیلومتر از مرکز شهرها همه دور بوده آب داشت و نه برق و شاید نیم قرن دیگر هم آبادانی به آنها نرسید در بورس قرارداد است اینست که خواستم به عرض برسانم این لایحه از لحاظ اهمیت و اهداف بسیار مهم است از یک جهت زمین را از بورس خارج کرده و از جهت دیگر ساختمان را تشویق می کند به همین جهت زمین هائی که در تهران باقی مانده است هر کس هم بخرد چون از دست اول گذشته است خواهی خواهی برای ساختمان باید باشد نه برای اینکه يك سال دیگر نگهدارند تا چند هزار تومان بیشتر بفروشد و از طرف دیگر تشویق

میشود به خانه سازی مسئله مالک و مستأجر را فارغ از عقده مالک و مستأجر بودن باید بررسی و حل کرد و آنهم جناب آقای وزیر تابع عرضه و تقاضا است وقتی خانه ساخته شده زیاد عرضه بشود مسلماً تقاضا بالا نمیرود و خود بخود اجاره را پائین میآورد بنابراین میخواستیم عرضم را خلاصه کنم فراکسیون حزب مردم هم مثل شما به این لایحه رأی موافق خواهد داد (احسن) و این مذاکرات که شد چه از طرف اکثریت و چه از طرف اقلیت واقفان نظرات صائبی بود و فرصت هم هست تا در مجلس سنا بیشتر مطالعه بشود چون نظر ما اینست که لایحه به نحو مطلوب و قابل اجرائی باشد و استدعای من اینست که آئین نامه اجرائی را هر چه زودتر بنویسید و به محض اینکه قانون تصویب شد دیگر منتظر آئین نامه اجرائی آن نباشید عرضی دیگری ندارم (احسن).

رئیس - آقای اکبر مسعودی بفرمائید.

اکبر مسعودی - امروز بواسطه طرح نهائی لایحه جلوگیری از بورس بازی زمین، روز مهمی در تاریخ دوره ۲۳ مجلس شورای ملی است. در دوران انقلاب، قوه قانونگذاری در راه انقلاب و در خدمت انقلاب قدمهای مثبت و مهمی برداشته، هر روز با طرح لایحه‌های تازه در جهت مصالح عمومی و رفاه و آسایش مردم و از طریق عدالت اجتماعی پیشرفت‌های کشور کمک مؤثر نموده است و همه این لوايح با دقت و توجه و علاقه فراوان مورد بررسی واقع شده و پس از اصلاح و تکمیل تصویب نموده است، لایحه‌ای که امروز مطرح است در زمره لوايحي است که صلاح و خیر جامعه‌ای پیشرفته و مترقی و انقلابی لزوم تصویب آنرا تجویز نموده است (صحیح است)، انقلاب ملی و اجتماعی ایران يك انقلاب مستمر و دایمی است که در مسیر خود، تمام موانع و مشکلات را از میان بر میدارد و هر روز راهی تازه پیش روی مردم قرار میدهد، انقلاب حکم میکند که نابرابریها از میان برود و جای آنرا عدالت و خیر عمومی و صلاح جامعه و منافع اکثریت مردم بگیرد (صحیح است). و این لایحه که امروز بتصویب میرسد همان عدالت و خیر و صلاح عمومی است، آینده زمین با تصویب این قانون روشن و ثابت و استوار است و جلوی

بورس بازی و مبادلات و معاملات زمین که بسیاری مفاسد و مشکلات اجتماعی ناشی از آنست از میان میرود و يك نظم عادلانه و روابط و معاملات زمین برقرار میگردد این آینده زمین است که بعد از اجرای اصل اول انقلاب شاه و ملت یعنی انقلاب ارضی و تقسیم اراضی بزرگ بین میلیونها دهقان لازم بود در مورد اراضی غیر مزرعی نیز تصمیم عادلانه در جهت خیر و صلاح عمومی اتخاذ شود، اما زمین يك گذشته نیز دارد که متأسفانه يك عده در سالهای پس از هرج و مرج از موقعیت سوء استفاده نموده اراضی بلاصاحب که متعلق بحق عموم و مالک آن دولت میباشد برخلاف حق و قوانین بتصرف در آورده میلیونها استفاده بردند و حالا هم در شهرها صاحبان قطعات متعدد زمین فراوان میباشد که برای آنان نیز باید فکر اساسی شود که زمین‌های متصرفی را لااقل با قیمت مناسب برای خانه سازی در اختیار دولت و مردم گذارند و زمین‌ها را حبس نکنند تا روزی و روزگاری بیهای گزاف بفروشند، تقدیم لایحه جلوگیری از بورس بازی زمین یکی از برجسته‌ترین خدمات دولت حزبی است که ضمن صدها و هزاران خدمت دیگر که در سالهای انقلاب تحت توجهات و رهبری شاهنشاه آریامهر برای پیشرفت کشور در همه زمینه‌ها بعمل آورده به طرح و تقدیم این لایحه مهم اقدام نموده است (صحیح است)، مجلس شورای ملی که همیشه آمادگی کامل برای بررسی و تصویب قوانین در جهت رفاه اجتماعی و سعادت مردم دارد با دقت و توجه و علاقه و ایمان فراوان لایحه مهم دولت را بررسی نمود و نمایندگان در کمیسیونهای مختلف برای تکمیل لایحه دولت و استواری این فکر که معاملات زمین باید از بورس بازی خارج شود پیشنهادات معقول و منطقی تقدیم نمودند و اینک لایحه‌ای که در شرایط حاضر جامع و کامل است و میتواند يك قسمت عمده از مشکلات مربوط به سوء استفاده از معاملات زمین را از بین ببرد تصویب میشود که با اجرای آن انتظار می‌رود مسئله تأمین مسکن برای طبقات کم درآمد بصورت مطلوبی درآید. (احسن).

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - شاید همکاران محترم منصفانه این اصل را بپذیرند که در طول ۱۲ سال حکومت حزبی شما همواره جناح اقلیت در مسائلی که مربوط بملت ایران، مربوط جنبه دفاع ملی و مربوط بمنافع عمومی بوده است از همراهی و همگامی و کمک در تصویب آن لوايح کوتاهی نکرده است و بشهادت صورت جلسات آنچه را که به نفع مردم مملکت تشخیص دادیم، همکاری کردیم و بآن رأی دادیم. لایحه مورد طرح از مواردی است که شاید از طرز فکر اقلیت و گفته‌های اقلیت در طول ده سال گذشته سرچشمه گرفته است. و ما خوشحالیم که بهر حال بعد از آنکه سالها بورس بازی و زمین بازی موجب آن شد که جماعتی قلیل سرمایه‌ها و اندوخته‌های عده‌ای کثیری از مردم را به جیب زده‌اند و زمین‌های دشت و بیابان و کویر را بآنها به قیمت‌های گزاف فروخته‌اند. بالاخره در سال ۱۳۵۳ در دولت حزبی شما وزیر جوان و فعالی که این مسئولیت را به عهده گرفته است، می‌رویم که کار را بطور اساسی درمان کنیم و ریشه اساسی این بیماری را از بین ببریم. اما يك مسأله مطرح است در شور اول عنوان کردم، ناطق سخنان و بپر قدرت اکثریت جناب دکتر متین فرمودند این لایحه زمین است در صورتی که من فکر میکنم، اگر مسأله مسکن مطرح نبود، وزیر مسکن لازم نبود بیاورد. روح لایحه مربوط است به مسکن و اتفاقاً نص صریح لایحه و ماده اول هم مربوط است به مسکن و ما قصد نداریم که بطور کلی بگوئیم معاملات زمین متوقف بشود و بدون هیچ هدف و نتیجه و نظری بشود چون در آن صورت در يك تبصره ماده واحده می‌گفتند اصلاً زمین معامله نشود. ما گفتیم زمینی میتواند معامله بشود، مشروط بآنکه ساختمان متناسب با وسعت زمین در آن احداث شده باشد و زمینی نمیتواند معامله بشود که در آن ساختمان متناسب بوجود نیاید. پس ماده اول و روح لایحه نصاً و منطقیاً برای تأمین مسکن است. آن وقت در همین لایحه پیشنهادی که بنده تقدیم میکنم که تسهیلاتی در جهت تأمین مسکن و ساختمان باشد. اکثریتی که چنین با حرارت، آقای دکتر علومی برای انقلابی تر کردن لایحه ابراز احساسات میکند و تصویب بخرج میدهد باین قسمت

مسأله توجه ندارد. ما که نمی‌خواهیم معاملات زمین را متوقف کنیم شما اگر برای ایجاد ساختمان چه از نظر رفع تمام مشکلاتی که مقررات غلط و متناقض شهرداری شما فراهم میکنند و چه از نظر وسائلی که برای این کار لازم است چه از نظر مصالح ساختمان که در این کار لازم است، چه از نظر نظارت فنی که برای ایجاد ساختمان سالم و محکم که قتلگاهی نشود ضرورت دارد، در این لایحه باستناد منطق قوی اکثریتی اصلاً توجه نشده است لایحه گذشته است، شما تبریک می‌گویم فکری است که چند سال است عنوان کردیم خوشبختانه امروز مرحله قانونی میرسد، شما باین لایحه رأی دادید ما هم به جهات نکات مثبت آن و بجهت آنکه قسمت اعظم نظرات مارا در بردارد هماهنگ هستیم رأی سفید باین لایحه خواهیم داد (احسن) ولی از جناب وزیر مسکن استدعا دارم شما که لایحه زمین را آوردید مسؤول زمین نیستید به نیت مسکن آوردید برای تأمین مسکن ب مردم بایستی سایر شرایط و لوازم را هم وعده داد و عملی کرد. مشکلات را از جلوی پای مردم برداشت. فکر نکنید که لایحه مترقی انقلابی بقول آقای دکتر علومی باین شدت گذرانید ولی با همین لایحه همه می‌روند و در خانه‌های نشینند. نه خانه سازی چیز دیگری است خانه سازی وسایل لازم دارد. ضروریاتی دارد. لوازمی دارد، این به عهده دولت است که مطالعه بکند هر نوع مشکل دیگری که در راه صاحب مسکن شدن مردم وجود دارد از پیش ببرد. توصیه‌ای که شما میکنم اینست که دو کار را بیکار بکنید یعنی اینکار را از شهرستانها چنان شروع کنید که هم مردم صاحب مسکن بشوند و هم از سیل مهاجرت و بی‌مسکنی در تهران جلوگیری بشود نه تنها باصلاح حاد بودن مسائل و مشکلاتی که امروز در تهران جلوروی شماست موجب شود که تمام امکانات را بیاورید برای رفع این ناراحتی که علتش را می‌بینید و فراموش نکنید ناراحتی‌هایی که در شهرستانها هست و شما نمی‌بینید و ناراحتی‌هایی که مآلاً سیاست غلط عدم توجه به شهرستانها و روستاها ممکن است برای کمبود مسکن بوجود بیاورد. انشاء الله این نکات را توجه خواهید فرمود و امیدوارم هستیم با اجرای صحیح و دقیق این

لایحه از راه مشکلی که مردم بی‌خانه برای صاحب‌خانه شدن می‌بیمایند مشکلات رفع شود. بنده پیشنهاد کرده بودم که صرفاً زمینهای دولتی را اجاره بدهید. بنده نمی‌دانم مورد خاصی که به پیشنهاد و موافقت دولت بفروشیم چه موردی ممکن است باشد بهر حال توصیه می‌کنم در این زمینه هم حتی المقدور مطالعه بفرمائید. زمینهای دولتی را برای هر طرح و برنامه و فعالیت و اقدامی بصورت اجاره واگذار کنید خیلی منطقی تر است از اینکه زمین را به این کیفیت ما بگیریم با اختیار شما بگذاریم بعد شما بخواهید آنرا بفروشید.

مسئله دیگری که جناب آقای دکتر الموتی لازم میدانم نظراً کثرت و انبساط آن جلب کنم عوامل مختلفی در افزایش مسکن و اجاره وجود دارد که یکی از آن عوامل زمین است عوامل دیگر را که جناح اکثریت باین شدت از این لایحه و جنبه‌های انقلابی این لایحه دفاع میکنند در مقام مرتفع کردنش برآیند منتظر نشوید که دولت تماماً لایحه‌ای بیاورد خودتان طرح بدهید عنوان بفرمائید، شما بمن بفرمائید ببینم که اگر عمل خود دولت اشتباهاً موجب افزایش قیمت و اجاره شده باشد چه می‌گوئید چه عاملی در شهر تهران بانصوب چنین لایحه‌ای موفق شده که ارزشیابی و قیمت منطقه‌ای زمین را یکمتر به آنقدر بالا ببرد که از عوارض نوسازی حتی آن طبقه بدبختی را که تا ۳۰ هزار تومان معاف کرده بودید معافیت آن از بین برود وقتی ما با بورس بازی مبارزه می‌کنیم جلوی قیمت زمین را می‌گیریم چه دلیلی دارد برای اینکه مالیات بیشتر بگیرند پیش خودشان صد درصد به قیمت منطقه‌ای اضافه کنند آنوقت شما میخواهید قیمت بالا نرود شما میخواهید در بازار اثر نگذارید که نیازی باین صد دینار و سه شاهی مالیاتی که آنهم از ضعیف می‌گیرید و از اغنیاء نمی‌گیرید (اخلاقی - از همه می‌گیرند) انشاء الله که از همه می‌گیرند (دکتر پروتو اعظم - تمیر باطل می‌کنند جناب فرهادپور) انشاء الله که تمیر هم باطل می‌کنند و از همه پول می‌گیرند ولی این تجدید نظر قیمت منطقه‌ای چیست؟ امسال برای کدام یک از آپارتمانها قبض عوارض نوسازی آورده باشند که سه برابر بیشتر نشده باشد (دکتر پروتو اعظم سه برابر نشده، ۳۰٪ بیشتر شده) شمارا شاید رعایت کردند ولی رعایت بنده را

نکردند (مهندس صائبی - ساختمانان را اضافه کردید) بهر حال آنچه که مسلم است این است که بنده جنبه جدل در یک چنین مجلس انقلابی که اینقدر دلسوزی بحال مردم دارید! ندارم.

در مسئله‌ای باین حساسیت که برای منافع مردم مطرح می‌کنم جای بحث و گفتگو نیست آنچه لازم است تجدید نظر در قیمت زمین مغایر این لایحه است خود دولت که می‌خواهد زمین را تثبیت کند حق ندارد قیمتش را دو برابر کند افزایش قیمت ساختمان غیر مقبول است برای اینکه ساختمان هر سال باندازه یک سال مستهلك شده و کسی آن تیر آهن را از آن ساختمان نمی‌کشد بربازار بفروشد و بخواهند بیاین تجدید نظر در قیمت بکنند. برای عوارض نوسازی این افکار کوچکی که جلو پایشان را نگاه می‌کنند در این مردم تأثیر می‌گذارد بخصوص که روزی با صد دینار و سه شاهی عوارض شهر را اداره می‌کردند ولی امروز میلیارد هاتومان دولت به شهرداری تهران کمک میدهد مگر دیگران که شهر تهران را با همان عوارض صد دینار و سه شاهی که از مردم می‌گرفتند چه جور اداره می‌کردند امروز این میلیارد ها کمک را از دولت می‌گیرند و آنوقت می‌زنند بمردم هم آویزان میشوند مردم بیچاره‌ای که به حکم قانون معاف بودند از عوارض نوسازی باین حقه تجدید نظر در قیمت منطقه‌ای نرخ را عوض نکردند ضریب را عوض نکردند قانون را عوض نکردند فقط رفتند پیش خودشان یک تقویم جدید کردند و آن مردم معاف را مصیبتی برایشان فراهم کردند و این جا وقتی درددل و مشکلی را مطرح می‌کنیم فکر نکنید که فرهادپور از طرف اقلیت دارد حرف می‌زند شما وکیل تهرانید این مطالب را شما باید بفرمائید نه بنده بهر حال استدعای بنده اینست که چون هدف دولت تأمین مسکن و پایین آوردن مال الاجاره است شما که مسئول این وظیفه خطیر در دولت هستید این مسائل را عنوان بفرمائید بنده یقین دارم شخص جناب نخست‌وزیر تعصبشان از آقایانیکه در صف اکثریت هستند بیشتر است و طبعاً باین مطالب توجه خواهند فرمود (آفرین).

دلیس - آقای جابری انصاری بفرمائید.

جابری انصاری (وزیر مسکن و شهرسازی) - مقام

معظم ریاست مجلس شورای ملی، نمایندگان محترم، بنده امروز افتخار دارم که در حضور یک خانمها و آقایان که در این جلسه شرکت دارند و آنها که در این جلسه شرکت ندارند ولی در جلسات مختلف کمیسیونها همکاری صمیمانه و راهنمایی‌های دقیق در بهبود این لایحه نمودند تشکر کنم. لایحه به ترتیبی که تقدیم شد و باین ترتیب که دارد خارج می‌شود لایحه بهتری شده و این بهبود را دولت مدیون نمایندگان محترم مجلس شورای ملی است بیش از این لزومی ندارد که در این جلسه از فلسفه لایحه و اثراتی که در اجتماع بوجود می‌آورد صحبت کنم چون توضیح و اوضاحت است تمام دوستان و نمایندگان محترم مجلس و مردم ایران میدانند که این لایحه چه اثرات عمیقی داشته و خواهد داشت و تازه اثرات آن در آینده بیشتر خواهد شد بعد از این تشکر لازم است که جناب آقای احتشامی که راجع به زمین فرهنگیان در اینجا مطالبی فرمودند عرض کنم که خلاف بهر ضحان رسانده اند باین ترتیب که در چندین سال پیش زمینی در خارج از محدوده برای یکمده از فرهنگیان که شرکت تعاونی مسکن داشته‌اند تخصیص داده شده و وزارت آبادانی و مسکن در آن زمان فقط زمین را در اختیارشان گذاشت با قیمت خیلی مناسب این عده سالها فعالیت کردند و نتوانستند مسکنشان را در آن زمین بوجود بیاورند چون خارج از محدوده شهر تهران بود شهرداری اجازه نمیداد ساختمان بکنند و صحیح هم نبود برای اینکه آبی که وزارت آب و برق قول داده بود تأمین بکند با سرمایه چندین برابر تأمین میشد و مسلماً فرهنگیان راضی نمی‌بودند که برای تأمین آب ۶۰۰ خانواده فرهنگی بیست میلیارد خرج بشود یعنی سی برابر قیمت معمولی البته تنه مسئله آب نبود اینها بعد برق میخواستند و بعد از شهر بانی تقاضا می‌داشتند برایشان کلاتری تأمین کند و غیره و وزارت مسکن و شهرسازی هم نقشی جز آنکه زمینی در اختیار آنها گذاشت نداشته است، بنده که این مسئله را شنیدم در چندین جلسه با آنها صحبت کردم در جهت کمک باین فرهنگیان چون من خودم از خانواده فرهنگی بیرون آمده‌ام و نان فرهنگ را خورده‌ام و خرج تحصیل پول فرهنگ بوده بنابراین با علاقه مخصوصی

که بفرهنگیان داشتم خواستم کمکشان کنم. اولاً این بیست هزار متر که بجای آن چهار متر پیشنهاد شده درست بفاصله ۳۰۰ متری و مقابل آن زمین و آنطرف خیابان است منتهی داخل محدوده است و این بیست هزار متر ارزش کنونی‌اش چهار برابر آن چهار متر است این یک قسمت، دوم آنکه هفت هزار متر زمین در نارمک پیدا کرده بودیم در یکی از خیابانهای اصلی که آنهم زمین مناسبی است و قیمت آن زمین هم از ده یا پانزده هزار متر زمین طرشت بازارزشش بیشتر است چون تأسیسات شهری در اطرافش وجود دارد و سه هزار متر هم در نزدیکی نازی‌آباد برایشان پیدا کردیم البته زمین دیگری نبود و اگر بود در اختیارشان قرار میدادیم فرهنگیان عزیز گفتند که نمیتوانند بین خودشان تقسیم کنند بعد تصمیم گرفتیم در این سی هزار متر اگر شهرداری موافقت کند که آن ۶۰۰ واحد مسکونی که قرار بود در آن زمین ساخته شود در اینجا بسازیم مانده کشیدیم طرح تهیه کردیم و تقبل کردیم که نقشه‌های جدیدی که مورد احتیاجشان هست برای این سه قطعه زمین مجاناً تهیه کنیم تا آنها هزینه بیشتری ندهند با توجه باینکه نقشه‌هایی را که ما تهیه می‌کنیم مسلماً از نقشه‌های خودشان بهتر خواهد بود و اطمینان بیشتری هم خواهند داشت پس مادر جهت کمک باین گروه فرهنگیان هر چه از دستمان بر می‌آید کردیم و زمینهایشان را هم از آنها نگرفتیم اگر علاقمندند نمیتوانند این سی هزار متر زمین داخل محدوده را که در سه نقطه پراکنده است انتخاب کنند میگویند نازی‌آباد و نارمک محل‌های خوبی نیست ولی باید اذعان داشت کسی که در نارمک کار میکند بهتر است که در نارمک زندگی کند و در مدت ۱۵ یاسی سالی که در آن مدرسه کار میکند فقط مقدار بزرگی که مصرف میکند تا بمدرسه بیاید خودش صرفه‌جویی خوبی است جناب آقای احتشامی بهتر بود جناب عالی تشریف می‌آوردید در وزارتخانه و این مسائل را می‌فرمودید و این فرهنگیان عزیز را توصیه میکردید که بنفشان است بهر حال اگر علاقه ندارند ما اصراری نداریم بنده هم بهر ضحان رساندم که اگر این سی هزار متر را تا ۲۰ روز دیگر قبول نفرمایند ما آن را بیک شرکت تعاونی دیگر اعم از فرهنگی یا غیر فرهنگی که احتیاج

دارند و اگذار خواهیم کرد که آنها استفاده کنند بنا بر این این قدمی که ما برداشتیم يك كمكى بود در جهت كمك بفرهنگیان و بهیچوجه ما مجبورشان نکرديم که زمینهایشان را پس بدهند ساختمان کردن در زمین های خارج از محدوده مربوط به شهرداری است شهرداری هم ضوابطی دارد ، هر وقت شهرداری اجازه داد حتی فراهم اجازه بدهد ما مانع نیستیم . اما در مورد پیشنهادی که جناب فرهادپور فرمودند که تمام زمین ها اجاره داده بشود و بهیچوجه فروخته نشود اگر توجه فرموده باشید در لایحه پیش بینی شده که همه زمینها باجاره واگذار شود مگر در موارد ضروری در مورد موارد ضروری هم در کمیسیون مفصلاً توضیح داده شد شما تشریف نداشتید در کمیسیون دیگری بودید و یکی از دوستان اقلیت به نمایندگی از طرف جنابعالی مطالبی فرمودند و ما هم پاسخ هائی بررضشان رساندیم و استنباط ما این بود که ایشان در آن جلسه راضی شدند مواردی هست که پیش میآید و لازمست که زمین واگذار شود و الا ما علاقه ای نداریم که واگذار شود بطورمثال يك شرکت خارجی پیشنهاد کرده است که ۶۰۰ میلیون دلار سرمایه گذاری کند برای ایجاد شهرک هائی در یکی از شهر های جنوب و خانهها را بمردم واگذار کند یکی از مقررات آن بانکی که این وام را باین شرکت میدهد این است که حتماً زمین باید در اختیارشان باشد و واگذار شود و مالکیتش بنام آن شرکت باشد البته دولت بررسی میکند اگر صلاح بود که چنین کاری میکند و اگر صلاح نبود اجازه نمیدهد ما بهیچوجه دنبال این نیستیم که زمینها را بقیمت گران برای واحد های مسکونی تخصص دهیم و کوشش مان اینست که از این پس زمین با قیمت متناسب در اختیار ایجاد کنندگان واحد های مسکونی قرار بگیرد و بیشتر این زمینها هم بصورت اجاره ای است بنده مجدداً از جناب رئیس و نمایندگان محترم تشکر می کنم بخاطر راهنمایی و محبت هائی که در طول تصویب این لایحه فرمودند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود . (اسامی نمایندگان به ترتیب زیر وسیله آقای

مهندس صائبی (منشی) اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد .

آقایان :

سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرنندی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر المونوی - دکتر دادفر - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - ناصر زاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - شیخ بهائی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر پرتو اعظم - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمد ولی قراچرلو - مجد - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - ریگی - دکتر انوشیروانی - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر گساگیک هواکیمیان - دکتر معظمی - نیک پور - دکتر اعتمادی - دهیم - انشاء - فهیمی - کمالوند - شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - دکتر علومی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - نیک روش - محدث زاده - اولیاء - خانم پیرنیا - دکتر یحیی بهبهانی - مهندس پروشانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمعی - شیخ الاسلامی - فیاض معیری - حیدر صائبی - امیراحمدی - بوداغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوثیان - دکتر پیر - سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرنندی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر المونوی - دکتر دادفر - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - ناصر زاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - عبدالحمید آموزگار - شیخ بهائی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر پرتو اعظم - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قراچرلو - مجد - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - ریگی - دکتر انوشیروانی - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر گساگیک هواکیمیان - دکتر معظمی - نیک پور - دکتر اعتمادی - دهیم - انشاء - فهیمی - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - مهندس جلالی - جهانی - تیمسار حکیمی - حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - صفائی - کمالانی - کسرائی - خانم دکتر دولشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تژده - بختیار بها - امام

مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمدعلی آموزگار - احتشامی - تیمسار خطیب شهیدی - دکتر منتظری - دکتر رشیدبای - می - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - دکتر سنگ - دکتر شکرائی - حی - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجه الله صدر - فخر طباطبائی - ظفر - صادقی - ساگینیان - کشفی - دکتر رئیس - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر تابی - ناروئی - فریدونفر - فرنود - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسکری - خانم دکتر طالقانی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجدشیبانی - اسمعیل خزیمه - دکتر شریف امامی - فرهاد پور - فیصلی - قاضی زاده - قدردان - کورانلو - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - اکبر مسعودی - مظاهری - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - طرفی - خانم دکتر گرگانی - آقایان - دکتر مهر - دکتر خلعتبری .

(آراء داده شده شماره شد و نتیجه آن بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۲۰۳ رأی .

رئیس - لایحه با ۲۰۳ رأی موافق با اتفاق آراء تصویب شد . برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود .

موافقین - آقایان :

دکتر سنگ - دکتر شکرائی - حی - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجه الله صدر - فخر طباطبائی - ظفر - صادقی - ساگینیان - کشفی - دکتر رئیس - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر تابی - ناروئی - فریدونفر - فرنود - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسکری - خانم دکتر طالقانی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - نجدشیبانی - اسمعیل خزیمه - دکتر شریف امامی - فرهادپور - فیصلی - قاضی زاده - قدردان - کورانلو - مهندس نصر - دکتر

لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - اکبر مسعودی - مظاهری - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - طرفی - خانم دکتر گرگانی - آقایان - دکتر مهر - دکتر خلعتبری - کمالوند - شهرستانی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - دکتر علومی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - حق شناس - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمتب اولیاء شیرازی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - نیک روش - محدث زاده - اولیاء - خانم پیرنیا - دکتر یحیی بهبهانی - مهندس پروشانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمعی - شیخ الاسلامی - فیاض معیری - حیدر صائبی - امیراحمدی - بوداغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوثیان - دکتر پیر - سجادی - دکتر غنی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مرنندی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر المونوی - دکتر دادفر - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - ناصر زاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - عبدالحمید آموزگار - شیخ بهائی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر پرتو اعظم - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قراچرلو - مجد - دکتر متین - کیوان - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - ریگی - دکتر انوشیروانی - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر گساگیک هواکیمیان - دکتر معظمی - نیک پور - دکتر اعتمادی - دهیم - انشاء - فهیمی - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - مهندس جلالی - جهانی - تیمسار حکیمی - حیدری - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن - کمالانی - کسرائی - خانم دکتر دولشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد -

حکمت یزدی - تژده - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - محمدعلی آموزگار - احتشامی - نیمسارخطیب شهیدی - دکتر منتظری - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد .

۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی

رئیس - گزارش شور اول کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی مطرح است قرائت می شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۸ با حضور آقای احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۶۱۰۸ مورخ ۱۳۵۳/۳/۲۰ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع بکنوانسیون وین درباره روابط کنسولی را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱ وصول آن اعلام وبشماره ۱۴۷۴ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون راجع به کنوانسیون وین درباره

روابط کنسولی

ماده واحده - کنوانسیون وین در باره روابط کنسولی مورخ ۲۴ آوریل ۱۹۶۳ مشتمل بر یک مقدمه و هفتاد و نه ماده و پروتکل اختیاری راجع به کسب تابعیت مشتمل بر یک مقدمه و هشت ماده و پروتکل اختیاری راجع به حل اجباری اختلافات ناشی از تفسیر و اجرای مواد کنوانسیون مشتمل بر یک مقدمه و ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود - مخبر کمیسیون امور خارجه - مهرش صفی نیا (مستوفی)

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان مطرح است قرائت می شود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۸ با حضور آقایان احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه و علی اصغر اربابی معاون وزارت راه و ترابری لایحه شماره ۴۸۷۸۴ مورخ ۱۳۵۳/۸/۱۱ دولت تقدیمی بمجلس سنا مربوط بموافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان را که وصول آن در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱ اعلام وبشماره ۱۴۷۰ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا شرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد .

لایحه قانون موافقتنامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود که موافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان شامل ۲۱ ماده و سه پروتکل

امور خارجه لایحه شماره ۶۰۹۶ مورخ ۱۳۵۳/۳/۲۰ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع بمزایا و مصونیتهای مأمورینهای مخصوص را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱ وصول آن اعلام وبشماره ۱۴۷۱ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه مجلس سنا را با اصلاحاتی که در عنوان لایحه بعمل آورد تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد .

لایحه قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیتهای مأمورینهای مخصوص

ماده واحده - کنوانسیون راجع به مأمورینهای مخصوص مورخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۹ مشتمل بر یک مقدمه و پنجاه و پنج ماده و پروتکل اختیاری مربوط به حل اجباری اختلاف ناشی از تفسیر و اجرای مواد کنوانسیون مشتمل بر یک مقدمه و ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق بدان داده میشود .

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهرش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور اول زاد کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بکنوانسیون وین درباره روابط کنسولی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و

دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۲۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون مزایا و مصونیتهای مأمورینهای مخصوص را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب نکرد .

را که در تاریخ ۱۳۵۳/۶/۱۴ در کابل بامضاء نمایندگان مختار دولتی رسیده است اجرا نماید.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهر و مهره صفتی (مستوفی)

گزارش شورای اول از کمیسیون راه و ترابری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه و ترابری در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۱۱/۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون راه و ترابری - حبیب الله احمدی

گزارش شورای اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۱۱/۱۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقت نامه ترانزیت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری افغانستان را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است، آقای احتشامی بفرمائید.

احتشامی - بنده معذرت میخوامم از اینکه دوباره مزاحم شدم، از آنجا که این لایحه، لایحه مهمی است خواستم در اطراف آن مطالبی بعرض برسانم تردید نیست این لایحه قانونی پیش از پیش موجب تحکیم و تقویت و توسعه روابط اقتصادی و بازرگانی ایران و کشور و ملت دوست و همسایه مان که هم از نظر نزاد هم از نظر زبان و هم از نظر کیش با ما پیوند عمیق تاریخی دارد خواهد گردید زیرا رفت و آمدها و برقراری تسهیلات در این امر و مسافرت بوسیله و ستایب - نقلیه زمینی و حمل و نقل بارها و مال التجاره ها و بتعبیر صریح تر حسن مراد

و سلوک در تشدید روابط دوستانه دولت و دو کشور تأثیر بسزائی خواهد بخشید.

و موجب کمال سپاسگزار است که وزارت خارجه ایران با واقع بینی در امر ارزش یابی و میزان دوستی و همزیستی و داد دولت ها، در اجرای منویات رهبر بزرگ ایران قدم های برجسته ای در تحکیم روابط برداشته است و همواره باین نکته جالب و دقیق که انسانیت بر خود خواهی فایز شود و تفاهم معنوی در بین ملل در پرتویک نظام اخلاقی بوجود آید و بجوامع انسانی توجه کامل گردد، نظر داشته و در نتیجه توفیق یافته که برابری را در جوامع بشری از نظر رفاه مادی و اقتصادی در سرلوحه سیاست خارجی قرارداد و بدون تردید سیاست خارجی ایران نه فقط حافظ منافع کشور می باشد بلکه بنحو برجسته و شایسته ای از آزادی و استقلال و انقلاب بزرگ همه جانبه ایران پاسداری می کند و هماهنگ با آن در پرتو سیاست مستقل ملی نیز همواره بر تأمین صلح جهانی و سعادت سایر ملل نیز در هر زمان توجه داشته و دارد.

و بر اساس این خط مشی اساسی است که دولت ایران پیوسته در سیاست خارجی در هر مورد با قاطعیت و بدون ترمزی راهی منطقی و اصولی را دنبال می کند و بهمین جهت پیوسته مورد تأیید و تقدیر زمامداران گیتی قرار گرفته است.

و اما در مورد همسایه دوست و برادر ما افغانستان با کمال خوشوقتی در سالهای اخیر روابط اقتصادی و بازرگانی ایران با آن کشور بیش از پیش گسترش یافته است و طبق آمار بازرگانی خارجی از سال ۱۳۴۸ باینطرف افغانستان از خریداران عمده کالاهای ایرانی می باشد و مسلماً با تصویب و اجرای این لایحه قانونی حجم توسعه روابط بازرگانی و صدور کالاها افزایش خواهد یافت هم اکنون ایران بوسیله یک راه خوب آسفالت شده بمرز افغانستان پیوسته و از نظر فرهنگی نیز روابط دوستانه ای دارد بطوریکه در سال ۱۳۵۰ آقای نخست وزیر ضمن نطقی که بمناسبت تقدیم بودجه کل کشور بمجلس شورای ملی ایراد کردند در فصل سیاست خارجی کشور اظهار داشتند با افغانستان روابط مخصوص و برادرانه ای داریم که روز بروز توسعه می یابد.

رئیس - نظردیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمهاو آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۷- تقدیم دو فقره لایحه ۱- لایحه الحاق تبصره ۶ بماده ۳۱ قانون خدمت وظیفه عمومی ۲- لایحه اصلاح عنوان آئین نامه اجرائی قانون استخدام موقت و بازنشستگی و بازخرید سوابق خدمتی درجه داران ارتش و ژاندارمری کشور، بوسیله تیمسار سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - تیمسار سپهد کاتوزیان بفرمائید.

سپهد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم دو لایحه است که تقدیم میکنم یکی الحاق تبصره ۶ بماده ۳۱ قانون نظام وظیفه عمومی و دیگری لایحه اصلاح عنوان آئین نامه اجرائی قانون استخدام موقت و بازنشستگی و بازخرید سوابق خدمتی و درجه داران ارتش و ژاندارمری کشور و استدعای تصویب آنها را دارم.

رئیس - لوائح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸- تقدیم لایحه تأمین اعتبار مورد نیاز سال ۱۳۵۵ طرح شماره ۱۱۱۰۳۲۰۱ (ساختمانها و تاسیسات و تجهیزات نیروی زمینی شاهنشاهی)، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید.

دکتر یزدان پناه (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - با کسب اجازه از مقام ریاست در اجرای تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون سازمان بودجه و برنامه پیشنهادی از طرف سازمان بودجه و برنامه تهیه شده که بایستی در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مورد رسیدگی و تصویب قرار بگیرد بانقدیم لایحه مربوط مستدعی است که اجازه فرمایند در کمیسیون بودجه مورد رسیدگی قرار بگیرد.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.

بطوریکه نمایندگان محترم اطلاع دارند روابط ایران و افغانستان در سال ۱۳۵۲ با حل مسئله هیرمند وارد مرحله نوینی گردید و راه برای توسعه و تقویت همکاری بین دو کشور و دولت برادر که دارای آداب و رسوم و فرهنگ مشترکی هستند هموارتر گردید که مسلماً تقدیم این لایحه بمجلس یکی از نتایج و ثمرات این حسن نیت دولت و ملت دوست و برادر ما می باشد. زیرا عقد قرارداد اصولی رود هیرمند که مدت صد سال لاینحل مانده بود و در سالهای خشک و بدون باران موجب کدورتی بین طرفین میگردد زمینه را برای قراردادهای دیگر از جمله این قرارداد فراهم نمود و برای اینکه بهتر باین حسن نیت واقف شویم من اجازه می خواهم قسمتی از بیانات صدراعظم سابق افغانستان را قبل از امضای معاهده هیرمند نقل کنم. ایشان گفتند:

«متونی که مادر دست تهیه داریم ترجمان راه حل مشکل هیرمند است و در صورت امضای آن سایه مشکل برای همیشه از آسمان روابط بین دو ملت ایران و افغانستان برچیده خواهد شد.

سعی دولتهای افغانستان همیشه این بوده که موافقتنامه هیرمند طوری تنظیم شود که مجدداً صد سال عمر دیگر دو ملت صرف پیدا کردن راه حل برای مشکلات آن نشود.

اگر می بینم امروز در مورد این مسئله بتوافق واقعی رسیدیم و گذشت صد سال مارا به کشیدگی های حاد باهم نکشاند است دلیل آن همان درایت و بردباری دولت ایران و افغانستان بوده است. آری تصور میکنم این بیانات بخوبی می تواند معرف احساسات دوستانه و برادرانه ملت عزیز افغانستان تلقی گردد که چه در رژیم سابق و چه در رژیم فعلی همواره برای حفظ آن کوشا بوده است و تردید ندارم که این قرار داد که امروز مورد بحث ما است قدم برجسته و مهم دیگری در تأیید و تشدید این روابط دوستانه محسوب میشود که دولت و ملت ایران همواره بدان بادیده احترام نگریسته اند.

و خوشبختانه وزارت خارجه ایران نیز در این امر بزرگ و مهم رسالت تاریخی خود را بانجام میرساند از الطافان متشکرم. (احسنت).

۹- تقدیم لایحه الحاق ۳ تبصره بماده ۱۲ و يك تبصره بماده ۱۰ قانون نوسازی عباس آباد، بوسیله آقای عالیمراد معاون وزارت کشور رئیس - آقای عالیمراد بفرمائید.

عالیمراد (معاون وزارت کشور) - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم، بمنظور رفع مشکلات موجود در اجرای طرح نوسازی عباس آباد لایحه الحاق ۴ تبصره بماده ۱۲ و يك تبصره بماده ۱۰ قانون نوسازی عباس آباد را تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارم. رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۰- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران رئیس - گزارش شور اول اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه دوم بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و نماینده وزارت جنگ لایحه شماره ۵۱۴۸۸-۱۲/۹/۱۳۵۳ دولت راجع به اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را که در جلسه ۱۵ دی ماه ۱۳۵۳ مجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۴۶۳ چاپ شده است مطرح و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران

ماده واحده - ماده ۶ قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران مصوب ۱۳۵۰/۱/۲۱ اصلاح و همچنین عنوان تبصره ماده ۸ به تبصره يك تبدیل اصلاح و متن آن شرح زیر اصلاح و تبصره ای بعنوان تبصره ۲ بماده مزبور الحاق میشود.

الف ماده ۶ - شرکت از آغاز سال ۱۳۴۵ برای مدت ۱۵ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و هر گونه

مالیات نقل و انتقال بلاعوض و حق تمبر و هر گونه حق الثبت و عوارض شهرداری و بندری و انبار داری دریائی معاف است.

ب - در تبصره يك ماده ۸ بعد از عبارت میزان متعارف عبارت (ده کیلو ماهی و يك کیلو میگو) اضافه میشود.

ج - تبصره زیر بعنوان تبصره ۲ بماده ۸ الحاق میشود.

تبصره ۲ - هر کس برخلاف ترتیبات مقرر در این قانون مبادرت بعملیات صیادی یا بهره برداری بنماید و محصولاتی را که بدون اجازه قانونی صید شده بیش از مصرف شخصی نگهداری یا حمل یا بمعرض فروش بگذارد علاوه بر ضبط محصول غیر مجاز بجزای نقدی معادل دو برابر قیمت کلای مکشوفه یا بحسب جنه ای از ۶۱ روز تا شش ماه محکوم خواهد شد. در صورت برائت متهم از بزه انتسابی، شرکت سهامی شیلات جنوب مکلف است بهای کلای ضبط شده را بر اساس آخرین نرخ مقرر از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بپردازد.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور اول از کمیسیون نظام

بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۰ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - علی کمالوند

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۷ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای محمد علی آموزگار بفرمائید.

آموزگار - هیچکس منکر این موضوع نیست که صید آبریزانها در خلیج فارس و بحر عمان نیز باید تحت ضوابط و قواعد صحیحی درآید در آینده طبق آن ضوابط و رعایت اصول فنی این مهارت صورت گیرد اما این امر بدان معنی نیست که شرکت شیلات جنوب بجای حمایت از صیادان محلی و فراهم نمودن وسائل و امکانات کافی هر روز لایحه ای بیارود و صید ماهی در خلیج فارس و بحر عمان را محدود کند و برای مردمی که هزاران سال است زندگی آنها بستگی بصید ماهی دارد و از این راه ارتزاق مینمایند سخت گیرهای بیمورد بنمایند پیشنهاد تعیین مجازات کند.

در شرایط فعلی و تا وقتی که شرکت شیلات جنوب آمادگی نداشته باشد عوامل صید در این دریاها همان صیادان محلی هستند که با تحول عظیم مملکت انتظار دارند زندگی آنها بهتر شود و از دسترنج و تلاش خود و دریاها عوائد بیشتری تحصیل نمایند نه اینکه کار آنها محدودتر و مشکلات آنها زیادتر گردد.

وظیفه شرکت شیلات جنوب که شرکتی است دولتی و امکانات و اعتبارات کافی دارد باید این باشد که هر چه بیشتر به صیادان محلی کمک و مساعدت کند تا آنها بتوانند طبق موازین فنی مبادرت به صید کنند و آنچه صید کرده اند نیز به قیمت خوب بخرند.

اگر شرکت شیلات جنوب در تمام نقاط صید نتواند آبریزانهای صید شده را از صیادان تحویل بگیرد چه مانعی دارد که حاصل دسترنج خود را برای مصرف مردم محللهای نزدیک خود عرضه کنند.

ماهی و یامیگو متاعی نیست که بتوان آن ها را نگهداشت در تابستان همان روز صید و زمستان حداکثر یکروز اگر مصرف نشود یا منجمد نگردد یا سردخانه نرسد فاسد میگردد.

هرگاه شرکت شیلات جنوب کشتیهای مادربه

جوزدهای صید نفرستد یا سردخانه در اختیار نباشد صیاد چه گناهی مرتکب شده است که نتواند حاصل زحمت خود را برای مصرف مملکت به بخش خصوصی بدهد و یا به بازار عرضه کند و چرا جریمه و مجازات شود؟ مگر شرکت شیلات جنوب غیر از این میخواهد که ماهیهای صید شده در کشور توزیع و بمصرف خوراک مردم برسد. بدیهی است وقتی کشتیهای سردخانه دار در حوزههای صید آماده باشد و یا سردخانه و وسائل انجماد وجود داشته باشد هیچکس صید خود را بدیگری تحویل نخواهد داد و به مؤسسه شیلات جنوب تحویل میشود تا آن شرکت در تمام نقاط کشور توزیع نماید.

خوشبختانه در دریای عمان و خلیج فارس بقدر کافی ماهی وجود دارد و میتوان در تمام کشور مصرف آن را رواج داد وضع دریا و صید هم با دریای خزر فرق دارد. تیمسار ریاحی مدیر عامل شرکت شیلات جنوب در صدد تأسیس شرکت های تعاونی صیادان هست و در مرکز و چند شهر بزرگ دیگر فروشگاههایی بوجود آورده که قطعاً در آینده توسعه خواهد داد اما این اقدام مقدماتی میادام که بمرحله عمل نرسیده نباید موجب مزاحمت و جلوگیری از کار صیادان و تعیین مجازات حبس و جریمه برای آنان باشد.

برعکس این قبیل صیادان که با جهازات کوچک در دریاها مبادرت به صید می کنند و شبانه روز زحمت میکشند و جان خود را در امواج دریاها را بخاطر می اندازند باید تشویق و تقدیر و حمایت کرد.

مطلب مهم دیگری که قابل بحث است محدود کردن مصارف شخصی و خانوادگی صیادان تا ده کیلو ماهی و يك کیلو میگو است و پیشنهاد شده که اگر کسی بیش از ده کیلو ماهی یا يك کیلو میگو نگهداشت جریمه و مجازات شود.

همانطوری که عرض کردم ماهی و میگو چیزی نیستند که بتوان بصورت تازه نگهداشت مگر اینکه سردخانه باشد یا وسایل انجماد وجود داشته باشد و یا بصورت قدیم خشک و نمک زدائی گردد مردمی که در سواحل و بنادر و جزائر خلیج فارس و بحر عمان زندگی می کنند

غذای اصیل آنها از قدیم الایام همان ماهیهای دریاست چرا میخواهیم برای آن‌ها در مصرف این غذا محدودیت قائل شویم مگر میتوان پیش بینی کرد که چه نوع ماهی از دریا صید میگردد بسیار اتفاق می افتد که ماهیهای صید شده از ده کیلو بیشتر وزن دارند این صیاد چه میتواند بکند آیا ماهی صید شده را قطعه قطعه کند و فقط ده کیلو که در لایحه پیش بینی شده برای خودش نگهداری کند بقیه را دور بریزد.

در دریا های ایران چندین نوع ماهی وجود دارد یکی دو نوع آن بنام ماهی (متو) و (حشینه) بقدری ریز هستند که در حال حاضر بمصرف خوردن نمیرسد ولی مردم محلی آن را نمک میزنند و خشک میکنند و از آنها (ماهی آبه) و نظائر آن میسازند که نان خورش سال آن‌ها است حال اگر در خانه اش بیش از ده کیلو از این ماهی‌ها که شرکت شیلات تحویل نمی گیرد وجود داشت چرا باید دارنده آن مجازات شود.

اینها ایراداتی بود که به لایحه وارد است و برای اصلاح و رفع آن دو پیشنهاد از طرف خود و همکاران ساحلی که یکی مربوط به حذف مقدار مصرف شخصی و دیگری مربوط به حذف جرائم و مجازات است تهیه و تقدیم میگردد امیدوارم مورد توجه قرار گیرد (احسن).
رئیس - آقای نامور بفرمائید.

نامور - بعقیده من سیاست دولت در مورد صید در خلیج فارس و بحر عمان قابل تجدیدنظر است در این مورد بهتر اینست که میزان صیدی که کشورهای هندوستان و پاکستان حتی کویت و سایر کشورهای این منطقه میشود توجه کنیم آماری که در دست است نمودار این واقعیت است که میزان صید ما در خلیج فارس و بحر عمان خیلی ناچیز است در شرایط فعلی که مملکت احتیاج به مواد غذایی مخصوصاً مواد توأم با پروتئین دارد لازم است وضع صید ما تغییر یابد اما نه به قیمت محدود کردن عده ای صیاد که قرن‌ها است خود و خانواده آنها از این منطقه امرار معاش میکنند بعقیده من در مورد تدوین قوانینی که به نحوی از انحاء به زندگی مردم خلیج فارس و سواحل ارتباط پیدا میکند باید دقت بسیار شود بعقیده من در این لایحه باید تجدیدنظر بعمل آید و ترتیبی

اتخاذ شود که مردم این منطقه دچار ناراحتی نشوند و بتوانند به زندگی خود ادامه دهند و بنده تصور میکنم این نظر مورد موافقت دولت و نمایندگان محترم اکثریت هست.
رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانم‌ها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد مینماید در لایحه اصلاح قانون تأسیس شرکت شیلات جنوب اصلاحات زیر بعمل آید بند (ب) از لایحه حذف شود.

تبصره ۲ - باین صورت اصلاح شود.

هر کس بر خلاف ترتیبات مقرر در این قانون مبادرت به عملیات صیادی یا بهره برداری نجاری بنماید محصولاتی که بیش از مضارف شخصی و محلی بدست آورده است از طرف شرکت سهامی شیلات جنوب ضبط و بهای آنرا بر اساس آخرین نرخ مقرر از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی بپردازد.

صمد نامور - محمد علی آموزگار - محمد حسین رهبر اسمعیل خزیمه

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر بعنوان تبصره ۳ بماده ۸ قانون تأسیس شرکت سهامی شیلات جنوب ایران اضافه گردد:

تبصره ۳ - شرکت سهامی شیلات جنوب ایران مکلف است ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون شرکتهای تعاونی صید را در جنوب تشکیل دهد و تا زمانی که این شرکتهای تشکیل نشده است اجازه بهره برداری از آبریزان خلیج فارس - بحر عمان و رودخانه های ساحلی جنوب را طبق مقررات و ضوابط شرکت سهامی شیلات

جنوب ایران به صیادان و شرکتهای مجاز محلی واگذار نماید.
باقصد احترام مهر آفاق آصف زاده - شکرالله بختیاری پور صالح شاخوئی اسمعیل خزیمه عبدالحمید معینی مکی فیصلی عباس طرفی محمد علی آموزگار محمد حسین رهبر

رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۱ - طرح گزارش شورای اول کمیسیون دادگستری راجع به قانون شمول قانون مجازات اخلاص کنندگان در عرضه دام و توزیع گوشت درباره اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن

رئیس - گزارش شور اول شمول قانون مجازات

اخلاص کنندگان در عرضه دام و توزیع گوشت درباره اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن مطرح است قرائت می شود.
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای معینی وزیر کار و امور اجتماعی و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای زعیبی معاون وزارت بازرگانی لایحه شماره ۵۴۳۶۶-۱۰/۱۶-۱۳۵۳ دولت راجع بشمول قانون مجازات اخلاص کنندگان در عرضه دام و توزیع گوشت درباره اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن را که در جلسه اول بهمن ماه ۱۳۵۳ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۴۸۰ چاپ شده است مطرح و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شورای اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون شمول قانون مجازات اخلاص کنندگان

در عرضه دام و توزیع گوشت درباره

اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد

و قند و شکر و برنج و روغن

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون مقررات قانون مجازات اخلاص کنندگان در عرضه دام و توزیع

گوشت مصوب اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۳ شامل افرادی که بنحوی از انحاء موجبات اخلاص در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن و سایر مواد از راق عمومی را که دولت تعیین و اعلام خواهد نمود فراهم نمایند و با اقدام خود موجب کمیابی و گرانی مواد مزبور شوند نیز خواهد بود.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه شمول قانون مجازات اخلاص کنندگان در عرضه دام و توزیع گوشت درباره اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن را مطرح و اصلاحات کمیسیون دادگستری را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -

مهندس فیروز عدل

گزارش شور اول از کمیسیون بازرگانی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون بازرگانی در جلسه ۱۳۵۳/۱۱/۲۰ با حضور آقای زعیبی معاون وزارت بازرگانی لایحه شمول قانون مجازات اخلاص کنندگان در عرضه دام و توزیع گوشت درباره اخلاص کنندگان در عرضه و توزیع گندم و آرد و قند و شکر و برنج و روغن را مطرح و اصلاحات کمیسیون دادگستری را تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش شورای اول آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون بازرگانی - دکتر احمد رفیعی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بمجلس شورای ملی مربوط ارجاع میگردد.

۷- گزارش شور اول اصلاح مواد ۳۲ و ۴۲
قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب
چاپ ۱۵۳۲

۸- گزارش شور اول انتخاب هنر جوانان
آموزشگاههای حرفه‌ای و هنرستانهای صنعتی کشور
بمنظور خدمت در ارتش شاهنشاهی شماره ترتیب چاپ
۱۵۳۰

۹- گزارش شور اول تأسیس سازمان نوسازی
و توسعه و تجهیز مدارس کشور شماره ترتیب چاپ ۱۵۳۴
۱۰- گزارش شور اول اصلاح ماده ۷۶ قانون
استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب چاپ
۱۵۳۱

۱۱- گزارش شور اول موافقت نامه فرهنگی بین
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری کره شماره
ترتیب چاپ ۱۵۲۹

۱۲- گزارش شور اول تبدیل قبوض اقساطی خرده
مالکان مشمول قانون تقسیم و فروش املاک مورد اجاره
بزارعین مستأجر و ملحقات آن باوراق قرضه شماره
ترتیب چاپ ۱۵۳۷

رئیس- با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را
ختم می‌کنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز سه‌شنبه خواهد
بود.

(ساعت دوازده و چهل و پنج دقیقه جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

۱۲- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -

ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

دستور جلسه ۲۱۱

روز سه‌شنبه ۱۳۵۳/۱/۲۹

۱- گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تفسیر
ماده ۱۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی
شماره ترتیب چاپ ۱۵۲۸

۲- گزارش شور دوم الحاق تبصره‌ای بماده ۲۷
قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی شماره ترتیب
چاپ ۱۵۲۵

۳- گزارش شور دوم مجازات انتشار و افشاء
اسناد محرمانه و سری دولتی شماره ترتیب چاپ ۱۵۲۷

۴- گزارش شور دوم واگذاری امور مربوط
به راهنمایی و رانندگی شهر تهران به شهرداری پایتخت
(رای باورقه) شماره ترتیب چاپ ۱۵۳۶

۵- گزارش شور دوم اصلاح ماده ۸ قانون تشدید
مجازات زانندگان شماره ترتیب چاپ ۱۵۳۸

۶- گزارش شور اول اصلاح بعضی از مواد خوردنی
و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی شماره ترتیب چاپ

۱۵۲۶